

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* О. Ворошилов, Т. Гранчак, І. Соколова. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviap.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 76
(14 жовтня 2014 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	9
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	19
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	31
ПОЛІТИКА	46
ЕКОНОМІКА	56
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	59

У ЦЕНТРІ УВАГИ

П. Порошенко: Після важких випробувань на нас очікують мир, реформи, процвітання, європейська перспектива

(із звернення Президента України щодо реалізації Мирного плану і зміцнення обороноздатності держави)

Дорогі співвітчизники!

У вересні, майже місяць тому, у Мінську було ухвалено протокол щодо реалізації Мирного плану Президента України. Саме в цей час відбувся саміт НАТО в Ньюпорті.

Чого ж вдалося добитися за цей непростий час, що минув від моменту підписання?

Перший результат.

Ми змогли зупинити по всьому фронту наступ ворога. При чому не найманців, не бойовиків-терористів, а добре вишколені підрозділи регулярної армії сусідньої країни. Зусиллями наших воїнів були зупинені сотні інтервентів, яким вже ніколи не повернутися додому. По той бік кордону це стало вагомим аргументом на користь миру.

Результат № 2.

Режим припинення вогню встановлено вздовж значної частини лінії зіткнення. Кількість жертв серед наших військових значно знизилася, і, на щастя, протягом останніх днів нам вдається не втрачати жодного нашого героя. Ті ж, хто порушують режим припинення вогню, отримують гідну відсіч. Тут ніякого пацифізму бути не може.

Наші відважні воїни героїчно тримають оборону Донецького аеропорту, який вже став символом мужності і героїзму. З вражаючими мужністю і відвагою. Українськими кіборгами прозвали вороги цих героїв. Карбувати їхній подвиг в літописі української бойової слави треба буде золотими літерами. Держава належним чином оцінить їхню мужність.

Третій важливий результат, про який хочу вам доповісти.

Вже майже півтори тисячі наших полонених, наших людей, які перебували в заручниках, вдалося звільнити з катівень терористів. Ми боремося за повернення всіх без виключення затриманих. І тих, кого утримують бойовики, і тих, кого мордують як політичних заручників в російських в'язницях.

По-четверте.

Ми отримали можливість частково здійснити ротацію військових, загоїти рани, відремонтувати пошкоджену та доставити нову техніку в зону АТО. Звести кілька ліній оборонних споруд на Донбасі і надійно прикрити решту української території від розповзання тероризму.

І, нарешті, п'яте.

В тих містах, селах і районах, над якими знову майорить український прапор, вже панує мир. Там платять зарплати і пенсії. Там є вода, світло, тепло. Там працюють школи, дитячі садки. Там налагоджується нормальне життя.

Призначено нових голів обласних адміністрацій Донецької і Луганської областей. Ними стали два генерали. Відповідно, О. Кіхтенко та Г. Москаль. Умовно ми їх називаємо генерал-губернаторами. Таке поєднання є оптимальним рішенням для того часу й тих умов, в яких нині перебуває Донбас. Для тих викликів, які ми спільно маємо вирішити. Я чітко поставив перед ними завдання в повній мірі відновити роботу всіх органів державної влади в кожному звільненому місті і селі.

Тепер про те, якими мають бути наші подальші кроки в боротьбі за мир.

Ми розраховуємо вже найближчими днями добитися-таки повного припинення вогню. Після того як це станеться, почнеться створення буферної зони. Обидві сторони мають відвести важкі озброєння як мінімум на 15 км вглиб контрольованих територій.

Значна частина, я сподіваюся, покине територію України. Як наслідок, утвориться 30-кілометровий пояс безпеки. Це унеможливить обстріл бойовиками населених пунктів Донбасу і принесе довгоочікувану безпеку мирним мешканцям.

Відведення важкої зброї і важкої техніки калібру більше 100 мм стане додатковою гарантією дотримання режиму припинення вогню. Його неможливо буде більше порушити спонтанно і безкарно.

Ключове ж із ключових наших завдань – встановлення контролю на українсько-російському кордоні. Бо кордони України – це святе. Вони незмінні, і ми не віддамо жодного клаптика нашої землі. Ми поновимо суверенітет над кожним квадратним метром. Але для цього потрібен час.

І щоби забезпечити спостереження за ситуацією на кордоні, в Україну із Австрії вже надійшли перші безпілотні літальні апарати. Такі ж самі прилади незабаром доставлять із Німеччини та Франції. Їхня загальна кількість, я сподіваюсь, буде достатньою для того, щоб протягом 24 год на добу забезпечити спостереження за всією територією вздовж українсько-російського порубіжжя. Завдяки такому контролю, я маю велику надію, буде припинено постачання через кордон техніки, нової зброї, свіжих найманців.

Я звернувся і отримав позитивну відповідь, що ОБСЄ збільшила кількість спостерігачів до 1,5 тис. осіб. Така кількість дозволить цій поважній європейській організації виконати свої зобов'язання із спостереження за припиненням вогню та поновленням українського контролю за кордоном з Росією.

Взагалі, ми маємо чітко розуміти, що без підтримки всього світу нам не вдалося б зупинити інтервенцію.

Наступного тижня я вирушаю до Італії, до Мілана. Там відбудеться низка багато- та двосторонніх переговорів, присвячених реалізації нашого Мирного плану. Там має відбутися наша зустріч з Путіним. З одного боку,

керівники ЄС та низки європейських країн разом з Президентом України. З іншого – президент Російської Федерації.

Я не маю жодних ілюзій – це будуть непрості переговори. Але я до них готовий.

Моя мета – непорушна незалежність країни, її територіальна цілісність, недоторканність кордонів, відновлення миру.

Якщо ми доб'ємося повного припинення вогню, виведення російських військ та техніки, встановлення контролю над кордоном, то відкриється зрозумілий і необхідний шлях до політичного врегулювання.

Для цього на поки що підконтрольних бойовикам територіях мають відбутися вибори місцевих органів влади. Але не ті, які намагаються проголосити терористи. А лише ті, які передбачені українськими законами. Які відбудуться за українськими правилами і які повністю відповідатимуть українським законам. Які відбудуться під спостереженням ОБСЄ та інших європейських, міжнародних організацій та структур і будуть визнані всім світом як прозорі та демократичні.

Дорогі співвітчизники!

Мирний план, який вже як мінімум забезпечив певний рівень деескалації конфлікту, постійно атакується ура-патріотами. Це здебільшого люди, відірвані від реалій, і, будучи відкритим до критики, я, тим не менш, не збираюся міняти стратегію. А вона полягає в тому, що ми перемогти можемо лише мирним шляхом.

Я оптиміст, але це не означає, що країна не повинна бути готовою і до гіршого. Бути в змозі дати рішучу відсіч тим, хто, не дай Боже, вирішить повернутися на шлях війни та поновити бойові дії проти України.

Левову частку свого часу в останні 7–10 днів я присвятив питанням обороноздатності держави.

Побував на Житомирщині на полігоні, де до захисту Вітчизни готуються війська спеціального призначення; в начальному центрі прикордонників на Київщині; в Академії сухопутних військ у Львові і Харківському університеті повітряних сил.

В п'ятницю відвідав зону антитерористичної операції.

За тиждень проінспектував оборонні підприємства від Львова до Харкова. Вперше за десятки років вони працюють в три зміни, щоб виробити нову та відремонтувати пошкоджену в боях техніку, яку треба якнайшвидше повернути до лінії оборони держави. Вони, оборонні підприємства, виконали це завдання вже на 80 %. Крім того, в зону АТО вже поставлено найсучасніші зразки нової високоточної зброї, найновіші засоби розвідки, модерні системи управління вогнем.

Ми також зосереджені і на підготовці до зими, адже про повернення наших військ із зони АТО в місця постійної дислокації наразі не може бути і мови.

Фанфари, під які лунають звіти силовиків про зимове забезпечення військ, абсолютно не заважають мені бачити і чути реальні проблеми. Робиться чимало, і ми це визнаємо, але зробити треба ще більше. Звичайно,

що субтропіків в окопах організувати не зможемо, але солдат взимку має бути одягнений та обігрітий.

Про окопи, до речі. Вздовж всієї лінії зіткнення ми зводимо три лінії оборонних фортифікаційних споруд. Блокпости, протитанкові рви, загородження, довготривалі вогневі споруди, бліндажі, окопи, траншеї та ходи сполучення, спеціальні місця для зенітно-ракетних комплексів та танків. Колючий дріт, нарешті. Ці споруди мають стати серйозною перешкодою для тих, кому закортіло би сунутися вглиб української території.

Зміцнити нашу обороноздатність має і низка кадрових рішень.

Шановні співвітчизники!

Ми сильніші, набагато сильніші, ніж місяць тому.

Ми тримаємо порох сухим. Бо мирний процес ще не став незворотним.

Але головне – в рамках мирної стратегії ми добилися суттєвої деескалації конфлікту і кожен з вас це вже відчуває. Це дає шанс із великою надією та стриманим оптимізмом дивитися у наше українське мирне майбутнє. Я подвою і потрою зусилля для досягнення миру.

Віriamo, що після важких випробувань на нас очікують мир, реформи, процвітання, європейська перспектива.

Все буде добре.

Слава Україні!

*(Офіційне інтернет-представництво Президента України
(<http://www.president.gov.ua/news/31381.html>). – 2014. – 12.10).*

14 жовтня – День захисника Вітчизни

Президент України П. Порошенко встановив 14 жовтня, коли святкується Покрова Пресвятої Богородиці, новим державним святом – Днем захисника України. Відповідний Указ глава держави підписав 13 жовтня.

Таке рішення прийняте з метою «вшанування мужності та героїзму захисників незалежності і територіальної цілісності України, військових традицій і звитяг Українського народу, сприяння дальшому зміцненню патріотичного духу у суспільстві та на підтримку ініціативи громадськості».

На переконання П. Порошенка, день, який раніше був одним із найголовніших свят запорізьких козаків, стане одним із головних свят у календарі нової України.

Згідно з Указом, втрачає чинність Указ Президента України від 23 лютого 1999 р. «Про День захисника Вітчизни» *(Офіційне інтернет-представництво Президента України
(<http://www.president.gov.ua/news/31389.html>). – 2014. – 14.10).*

Виступ Президента України у Верховній Раді 14 жовтня 2014 року

Шановні народні депутати!

Перш за все, я хочу привітати вас із Покровою Пресвятої Богородиці! Покрова була одним з найголовніших свят для українців – святом запорізьких козаків. Настільки великим, що його назвали Козацькою Покровою.

Саме тому Чотирнадцятого жовтня я прийняв рішення, щоб йому судилося стати новим державним святом – Днем захисника Вітчизни!

Відповідний указ я підписав учора. Як я і обіцяв на День незалежності, 23 лютого день збройних сил іншої держави більше не буде, нарешті, святкуватися в Україні. Я від щирого серця вітаю вас, Верховну Раду України і всю нашу державу з новим святом, яке з часом – я впевнений – стане одним із головних в нашому календарі.

Дорогі друзі!

Сьогоднішнє засідання, ймовірно, – одне з останніх в історії Верховної Ради цього скликання. Але воно може стати і одним із найважливіших, якщо будуть ухвалені ті рішення, які винесені сьогодні в порядок денний і які заплановано розглянути.

Перш за все, зупинюся на тому, що, вважаю, є пріоритетним та невідкладним.

Це стосується насамперед обороноздатності держави. Як відомо, я ухвалив рішення прийняти рапорт про відставку Валерія Гелетея з посади міністра оборони. Я дякую йому за вірну і самовіддану службу Україні і просив би Верховну Раду проголосувати за його звільнення.

Так само звертаюся до вас із пропозицією підтримати кандидатуру Степана Полторака, запропоновану мною на посаду міністра оборони. Реклами ця людина не потребує. Але раз вже формально маю його представити, то стисло Степана Тимофійовича охарактеризував би таким чином. Людина з високим авторитетом, в тому числі – і серед учасників АТО, великим бойовим досвідом і стратегічним баченням реформування оборонного сектору. Фахівець, який вже на нових засадах практично з нуля створив Національну гвардію України.

Під час останньої моєї поїздки до зони АТО – вона відбулася в п'ятницю – я поцікавився ставленням її учасників, в тому числі й рядових, до pana Полторака. Характеристики – винятково позитивні. Пригадую і рішучі дії Степана Тимофійовича, коли він разом із спецпідрозділом «Ягуар» очистив від проросійських сепаратистів приміщення Харківської обласної державної адміністрації. І цього дня проект так званої ХНР так і залишився на папері значною мірою завдяки його рішучим діям.

Скажіть мені, у кого не підніметься рука, щоб проголосувати за такого патріота, бойового генерала, професіонала і просто порядну людину?!

Хотів би нагадати, що реформа оборонно-безпекового сектору в національному плані реформ «Стратегія-2020» віднесена до найголовніших пріоритетів.

Вчора на цю тему мав тривалу розмову з кандидатом в міністри. Поставив йому завдання створити потужну, глибокоешелоновану систему оборони України. Перебудувати тему забезпечення і логістики військ, в тому числі і з урахуванням досвіду новоствореної Нацгвардії.

На кардинально іншому рівні стоять нині питання міжнародної співпраці, включаючи військово-технічну і військову кооперацію з нашими партнерами: країнами НАТО, Євросоюзом, США, Канадою та іншими.

Досі як слід не налагоджений механізм взаємодії Міноборони з волонтерами. Ми будуємо армію з нуля, проблем – вагон та маленький возик. І допомога волонтерів, слід визнати, буде потрібна ще не день, не місяць і не рік.

І лише сильна армія є найкращим гарантом миру, за який ми, усі народні депутати, увесь народ України наполегливо бореться.

В тих умовах, в яких зараз перебуває Україна, міністерство оборони без голови не може залишатися жодного дня. Підкреслюю – жодного дня. І тому величезна відповідальність лежить зараз на нас з вами.

Армія несе головну відповідальність у захисті країни в ці складні часи. Так, вона ще недостатньо досконало володіє сучасними прийомами ведення війни. Деякі види новітньої високоточної зброї ми лише почали поставляти.

І сьогодні зранку у мене були переговори з представниками двох надзвичайно важливих наших партнерів, які мені підтвердили поставки нової розвідувальної техніки, яка значно підвищить застосування Збройних сил України.

На жаль, про деякі види високоточної зброї ми поки що не можемо й мріяти. І це буде завдання нового Міністра оборони налагодити таку ефективну співпрацю, продемонструвати таку ефективність дій нашої армії, що дозволить нам на це претендувати.

Армія щойно народжується. Але віддача від неї країні вже на порядки вища, ніж те, що ми змогли за ці півроку вкласти в армію. За щоденний ратний подвиг я низько вклоняюся українським воїнам.

А до присутніх тут численних кандидатів в народні депутати звертаюся із закликом винести критику армії за межі виборчої кампанії. Ця критика іноді справедлива, правди ніде діти. Але масштаби та тональність цієї критики такі, що часто-густо вона виливається в паплюження та цькування Збройних сил України.

Особливо болісно бачити й чути, коли деякі штампи російської пропаганди починають несамовито тиражуватися українськими політиками. Я розумію, що воно, може, й ненавмисне.

Мітять, напевно, в політичних опонентів. Але волею-неволею поцілюють в Збройні Сили, підривають обороноздатність країни. Хто хоче не піару, а реально допомогти армії, посприяти вирішенню численних проблем, – друзі, тому краще не в телевізор, ласкаво просимо до приймальні

Президента. Ми обов'язково знайдемо з вами спільну мову, і хто-то, а я точно радий будь-якій пропозиції, яка зміцнить наші Збройні Сили, Національну гвардію, прикордонну службу, військово-промисловий комплекс.

Шановні народні депутати!

Не буде перебільшенням сказати, що в ширшому сенсі питанням обороноздатності є і пакет антикорупційних законів, на остаточне ухвалення яких я сьогодні дуже розраховую. Не тому, що в армії теж є корупція. За умов, коли вся країна віддає останню копійку на оборону, це не просто злочин. Корупція зараз – це смертний гріх! І я впевнений, що корупція є не меншим нашим ворогом, аніж бойовики, терористи чи найманці. І щоб її мінімізувати, нам потрібен теж арсенал сучасної високотехнологічної зброї.

Саме тому у якості пріоритетного я вніс на розгляд Верховної Ради проект закону, який передбачає створення Національного антикорупційного бюро. Спеціальної структури, покликаної боротися з корупцією в середовищі найвищих посадовців держави. Бюро має бути незалежним від будь-яких політичних впливів, що стане запорукою його об'єктивності, неупередженості, ефективності.

Я не прошу, вимагаю ухвалити цей законопроект, як і три антикорупційні ініціативи уряду. Ми ретельно підготували їх до другого читання разом: Президент, Кабінет Міністрів, народні депутати.

Ухвалення цих законів – наш обов'язок не лише перед народом України. Це і наше зобов'язання по Угоді про асоціацію з Європейським Союзом, по Меморандуму співпраці з Міжнародним Валютним Фондом, це – наше зобов'язання перед народом України.

Якщо ви його приймете, я негайно підпишу – у сукупності це стане свідченням того, що Україна не словом, а ділом розпочала імплементувати Угоду про асоціацію з Євросоюзом.

Кожна політична сила, що вимагала негайної імплементатії, має шанс довести щирість своїх заяв, підтримавши ці закони.

Втім, не слід забувати, що боротьба з корупцією – це насамперед наша внутрішня потреба, це питання життя і смерті, буття чи небуття. Я не хочу більше говорити про цю проблему – треба діяти. Я не маю жодних сумнівів, що, так саме, як і для мене боротьба з корупцією є першим пріоритетом, так само – і для вас. Щоб одні не брали, а інші – не давали. Перед нами – багатоголова гідра, але моя політична воля кинути виклик корупції є значно сильнішою.

Цей шлях не буде коротким і простим, але ми його здолаємо, бо іншого – не дано.

І останнє, дорогі друзі, на чому хотів би зупинитися сьогодні.

Більше року ми з вами говорили про необхідність прийняття Закону про прокуратуру. Не необхідності його прийняття наполягала велика кількість громадських організацій, Рада Європи.

Мушу зробити те, до чого аж у чотирьох моїх попередників ніколи не доходили руки. Продемонструвати політичну волю й дати поштовх, щоб, нарешті, позбавити прокуратуру того права, яке надав їй ще Йосип Сталін.

Йдеться про право загального нагляду. Загального нагляду прокуратури в Україні більше не буде!

Про передачу слідства Державному бюро розслідувань. Про прозорість роботи прокуратури.

Час термінового ухвалити цей багатостраждальний закон з урахуванням тих зауважень, які надали нам Рада Європи та Венеціанська комісія.

Неприйнятними вважаю спроби знову затягувати це питання в довгий ящик, розводити довгу дискусію, яка вже й без того триває роками.

Ухвалення цього закону теж є частиною імплементації угоди з ЄС. Тож, закликаю вас, шановні колеги, – вперед, до Європи!

Бажаю вам плідної роботи сьогодні, щоб було про що звітувати всім нам, об'єднано, виборцям 26 жовтня.

Слава Україні!

*(Офіційне інтернет-представництво Президента України
(<http://www.president.gov.ua/news/31392.html>). – 2014. – 14.10).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Е. Симоненко, науч. сотр. «СІАЗ» НБУВ, канд. полит. наук

Отопительный сезон 2014-2015 гг. – уравнение со многими неизвестными

Отопительный сезон 2014–2015 гг. как для самых украинцев, так и для правительства Украины остается пока что уравнением со многими неизвестными: чем топить, как топить, когда топить и какую температуру в отапливаемых помещениях считать нормальной?

Как стало известно, правительство (пока) ориентируется на использование в осенне-зимний период 2014–2015 гг. объема 32,8 млрд куб. м газа.

Среднесуточное потребление газа в период 2014–2015 гг. ожидается в объеме 150–180 млн куб. м. Пиковое потребление – около 300 млн куб. м газа в сутки (напомним, в предыдущие периоды потребление превышало 320–390 млн куб. м газа, в зависимости от температурного графика).

Потребление газа в минувший осенне-зимний период 2013–2014 гг. составило 33,9 млрд куб. м газа.

Отметим, что собственная добыча газа в Украине составляет более 50 млн куб. м в сутки.

Проблема нынешнего отопительного сезона обострилась в контексте украинско-российского конфликта, в котором Россия использует своего газового монополиста «Газпром» в качестве инструмента давления на Киев. Как известно, с 16 июня «Газпром» остановил поставки газа в Украину и страна сегодня полностью зависит от реверса, который осуществляется из

Словакии и Польши, а теперь и из Норвегии. Венгрия пока что прекратила поставки реверсного газа в Украину, сославшись на то, что топливо нужно внутренним потребителям страны, хотя, как заявил премьер-министр страны В. Орбан в разговоре с федеральным канцлером Германии А. Меркель, запуск с 1 января 2015 г. на полную мощность словацко-венгерского интерконнектора позволит Венгрии возобновить поставки газа в Украину, если в этом будет необходимость. «С полным вводом в действие с 1 января 2015 г. словацко-венгерского интерконнектора мы сможем поставлять Украине не только российский газ, если наши украинские друзья этого захотят», – приводится позиция премьер-министра на сайте венгерского правительства.

Польша, несмотря на сокращение в начале октября поставок природного газа в Украину на 28,75 %, или на 1,15 млн куб. м/сутки, – до 2,85 млн куб. м/сутки по сравнению со среднесуточными поставками в сентябре, которые составляли порядка 4 млн куб. м/сутки, объявила, тем не менее, что выполнит все свои обязательства относительно реверсных поставок газа в Украину. Кроме того, страна также предложила Украине поделиться своим углем.

Определенный оптимизм внушает подписание Украиной контракта на поставки природного газа с норвежской нефтегазодобывающей компанией и начало поставок с 1 октября через Словакию. Детали контракта и ценовые параметры стороны не разглашают. Известно только, что с 1 октября НАК «Нефтегаз» начал получать природный газ по контракту с компанией Statoil, крупнейшим акционером которого является правительство Норвегии с 67 % акций. Поставки топлива осуществляются через словацкий газовый коридор в объеме около 12–15 млн куб. м в сутки.

Кроме того, как стало известно 6 октября, Российская Федерация заявила о готовности поставить в Украину до 10 млрд куб. м газа, которые необходимы для прохождения осенне-зимнего периода. Об этом заявил министр энергетики РФ А. Новак на встрече с премьер-министром РФ Д. Медведевым. ««Газпром» может поставить “Нефтегазу” минимальные объемы – 5 млрд куб. м по системе take-or-pay и в режиме предоплаты. При этом дополнительным аукционом может быть еще 5 млрд куб. м, но уже не по системе take-or-pay, а по системе дополнительных заявок, если таковые понадобятся в результате зимнего прохождения и температурного режима», – сказал он.

Министр напомнил, что 26 сентября состоялся очередной раунд трехсторонних консультаций Россия – ЕС – Украина после почти трехмесячного перерыва. «Конечно, в первую очередь (цель переговоров. – Авт.) – это возобновление текущих поставок газа в Украину и определение механизма реструктуризации накопившейся задолженности и источника финансирования этой задолженности, – сказал А. Новак. – Мы оцениваем ситуацию как сложную, и озабоченность нашу разделяет Еврокомиссия. Поскольку объемов газа, который сегодня накоплен в подземных газовых хранилищах Украины, как показывает анализ энергобаланса, недостаточно

для нормального прохождения осенне-зимнего периода без возобновления текущих поставок в Украину», – добавил глава Минэнерго РФ.

Напомним, на трехсторонних газовых переговорах 26 сентября в Берлине стороны обсудили «зимний план», рассчитанный на период до конца марта. Он предусматривает, что Киев в этом году погасит 3,1 млрд дол. долга за российский газ, а «Газпром» поставит Украине 5 млрд куб. м газа по предоплате по цене 385 дол. за 1 тыс. куб. м. Однако у Киева есть ряд претензий к этому временному плану.

К слову, как сообщалось, Д. Медведев на встрече с А. Новаком и главой Минэкономразвития РФ А. Улюкаевым заявил, что условия по поставкам газа в Украину должны быть достаточно приемлемыми для Киева. «Нужно продолжить поиск компромиссов, нужно продолжить контакты при понимании того, что по долгам надо платить, но условия для Украины в такой ситуации должны быть достаточно приемлемыми, на что и направлена сейчас ваша встреча с участием Еврокомиссии», – заявил Д. Медведев (<http://www.segodnya.ua/economics/enews/rossiya-gotova-zakachat-v-ukrainu-10-mlrd-kubov-gaza-558218.html>).

По состоянию на сегодня, как сообщил глава Минрегионстроя В. Гройсман, Украине не хватает 5 млрд куб. м газа. Однако эта цифра может корректироваться в соответствии с характером зимы. Как пояснил А. Гудыма, экс-министр топлива и энергетики и член Комитета по вопросам топливно-энергетического комплекса, «эти данные не могут быть объективными из-за плановости – мы не знаем, какая зима будет. Поэтому, по факту, недостаток может быть от 5 до 10 млрд куб. м газа».

По словам главы НАК «Нефтегаз Украина» А. Коболева, Украина способна пройти отопительный сезон без импорта газа из России при должных мерах экономии. А. Коболев подчеркнул, что в экономике Украины есть значительный потенциал для сокращения потребления газа. «Нам нужно снижать это потребление на 6 млрд куб. м (за пять месяцев с начала текущего года Украина уже сократила внутреннее потребление газа на 3,4 млрд куб. м) ...В коммунальной сфере потенциал экономии – не менее 4 млрд куб. м на год», – сказал он (http://zn.ua/columnists/gazovaya-osen-zima-2014-2015-gg-nadezhda-na-sebya-148470_.html).

Стоит отметить, что ранее министр энергетики и угольной промышленности Украины Ю. Продан также заявлял о нехватках газа. «Газа пока недостаточно: 6 млрд куб. м на весь осенне-зимний период – это мало», – сказал он и добавил, что правительство Украины приняло решение о сокращении потребления газа предприятиями теплокоммунэнерго на 30 % и на 10 % бюджетными организациями. Также министр отметил, что предприятиям-неплательщикам газ будут отключать и вовсе.

Вице-премьер-министр Украины, глава Минрегионстроя В. Гройсман также заявил, что Украина должна купить еще 6–7 млрд куб. м газа для прохождения предстоящего осенне-зимнего отопительного сезона 2014–2015 гг.

В свою очередь Премьер-министр Украины А. Яценюк еще в марте

утверждал, что страна вполне может прожить без российского газа за счет реверса из Европы и увеличения собственной добычи. Позднее он чуть скорректировал свое мнение: «Будет непросто – мы не замерзнем, но тепла не будет, сразу предупрежу». Избавиться же от зависимости от РФ, по его словам, можно будет лет через пять.

Как информировал А. Яценюк, с целью экономии газа правительство Украины инициировало широкую программу кредитования населения на покупку котлов, замещающих использования газа, и намерено компенсировать до 20 % стоимости таких котлов. По словам А. Яценюка, правительство намерено осуществлять эту программу совместно со Сбербанком, и спрогнозировал, что около 33 тыс. домохозяйств к концу года могут получить кредит и правительственную компенсацию на замещение котлов. Премьер также подчеркнул, что Украина на сегодняшний день будет использовать все возможности для того, чтобы пережить зиму в условиях отсутствия российского газа (<http://tsn.ua/groshi/yacenyuk-obicyaye-ukrayincyam-kredit-i-kompensaciyi-za-vstanovlennya-ne-gazovih-kotliv-370123.html>).

При этом Кабинет Министров Украины еще не принял окончательного решения о дате начала отопительного сезона 2014–2015 гг.

Что касается возможного изменения в целях экономии энергоносителей графика работы учреждений и учебных заведений, то украинцы не приветствуют такие идеи даже в случае усложнения ситуации, считая, что изменение графика школьных каникул не будет способствовать ни экономии, ни обучению. Напомним, в связи с тем, что в столице намерены ввести двухкурсовую систему обучения: первый семестр продлится с 1 сентября по 15 декабря, второй – с начала февраля до конца мая. При этом зимние каникулы, единственные в учебном году, будут продолжаться 1,5 месяца. По результатам проведенного опроса оказалось, что 60 % опрошенных против такой системы обучения. Из них 24 % убеждены, что изменение каникулярного графика не принесет экономии, поскольку учебные заведения и до этого плохо отапливались; 21 % не может принять нововведения, потому что это, по их мнению, негативно скажется на учебном процессе; 15 % относятся к принятию таких мер скептически, поскольку, как они считают, в итоге не будет ни экономии, ни обучения. При этом 40 % респондентов поддерживают инициативу (<http://jkg-portal.com.ua/ua/publication/one/ukrajinc-proti-jekonomji-na-opalenn-shkl---opituvannja-38976>).

К тому же, по мнению экспертов, выйти на нулевой дефицит газа исключительно за счет экономии невозможно. «Покрыть дефицит газа в 5 млн куб. м только за счет мер по экономии газа, в том числе за счет снижения температуры теплоносителя, можно при условии, что промышленность Востока Украины полностью остановится. Хотя эксперименты с горячей водой показали, что это не выход, но еще на неделю отопления теплоноситель они смогут сэкономить. Плюс отопительный сезон в Украине начнется позже, а закончится раньше. И все это создает абсолютнейший дискомфорт. По сути дела, в энергетике вводится

чрезвычайное положение уже в прямом смысле этого слова», – считает эксперт энергетического рынка В. Землянский.

Как еще один вариант решения проблемы украинское правительство активно рассматривает возможные альтернативы газу. Так, Министерство энергетики Украины уже предупредило о возможных ограничениях поставок за рубеж электроэнергии. Существует также предположение, что недостаток голубого топлива заменят мазутом. Об этом сообщил вице-премьер-министр, министр регионального развития В. Гройсман. «По газу принято решение наращивать объемы замещения определенной доли дефицита газа мазутом. Сегодня проводят расчеты, сколько нам необходимо ресурса, чтобы его закупить. Мы рассчитываем заместить мазутом примерно 3 млрд куб. м газа», – рассказал вице-премьер (<http://ru.slovoidilo.ua/news/4912/2014-09-22/otopitelnyj-sezon-v-ukraine-mozhet-ne-nachatsya-1-noyabrya.html>). Однако эксперты утверждают, что мазут сейчас дорогой. «В значительном количестве его купить будет сложно, и я думаю, что можно говорить только о частичном замещении природного газа мазутом – 1–2 млрд куб. м», – отметил в связи с этим член Комитета по вопросам топливно-энергетического комплекса А. Гудыма.

Кроме того, из-за вооруженного конфликта на Донбассе сегодня Украина испытывает дефицит не только природного газа, но и угля. Из-за боевых действий в восточных регионах Украины уничтожено немало шахт, в результате чего потери угля для энергообеспечения страны уже достигли 3,4 млн т. Об этом сообщил первый заместитель министра энергетики и угольной промышленности Ю. Зюков.

«Они разбомбили основные шахты, из которых мы поставляли уголь на украинские ТЭЦ», – заявил А. Яценюк. Нехватка угля заставляет правительство покупать его в Южной Африке, с которой, по словам А. Яценюка, уже заключен контракт на поставку 1 млн т. Однако Премьер признает, что импортный уголь будет стоить дороже, чем отечественный.

Пока что, как говорит председатель Независимого профсоюза горняков Украины и депутат М. Волюнец, на складах ТЭС есть около 1,7 млн т угля и нынешних запасов для украинских теплоэлектростанций «хватит примерно до середины ноября». Что касается угля, который добывают на шахтах во Львовской, Волынской и Днепропетровской областях, то он относится к газовой группе и хуже подходит для ТЭС. По словам М. Волюнца, чтобы пройти отопительный сезон, Украине нужно импортировать еще до 10 млн т угля. В то же время, как отмечает председатель шахтерского профсоюза, он должен быть именно тех марок, которые нужны для ТЭС.

Альтернативой могли бы стать атомные станции, дающие около половины вырабатываемой в Украине электроэнергии, однако все они пока также работают на российском ядерном топливе.

Признавая, что и в получении ядерного топлива Украина зависима от России, А. Яценюк в то же время заявил, что правительство приняло решение о диверсификации этих поставок: «Мы заключили контракт с Westinghouse, мы начали покупать ядерное топливо не только у России, сейчас мы

существенно увеличиваем объемы поставок этого топлива».

Премьер также объявил о планах правительства до конца года объявить тендер на строительство новых атомных блоков, а также строительство новых магистральных линий электропередач, «чтобы увеличить объемы поставок электроэнергии в первую очередь с атомных станций».

Еще один вариант – альтернативные виды топлива. Использование альтернативных видов топлива, на которые сейчас приходится лишь несколько процентов энергетического баланса страны, могло бы быть достаточно эффективным решением энергетической проблемы для небольших городов и сел. Тепло там могли бы давать котельные, работающие на многих видах «подножного» топлива – от торфа до хвороста. Однако для крупных городов такие варианты пока не являются настоящей альтернативой, считает директор украинского Института энергетических исследований Д. Марунич. При этом эксперт добавляет, что проблему «пережить зиму» несколько преувеличивают: «Никто не замерзнет в Украине. Просто будет холодно. Но зима не вечна» (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3414215-perezhyt-zymu-cheho-ne-khvataet-v-enerhobalanse-ukrainy>).

Отдельный аспект, который не стоит упускать из виду Украине, – тарифы на газ и жилищно-коммунальные услуги, зависящие от цены газа. Позиция международных финансовых организаций во главе с МВФ предельно ясна: внутренние тарифы должны быть на паритетном уровне с ценой импортного газа. Нынешнее руководство НАК «Нефтегаз Украины» придерживается той же позиции. «Должна быть единая оптовая цена для всех категорий потребителей – промышленности, населения и бюджетной сферы. Эта цена должна определяться рыночной ситуацией и не может быть ниже, чем уровень, который платит промышленность», – написал в своей статье в газете «Зеркало недели» председатель правления компании А. Коболев. То есть при стоимости импортного газа в пределах 400 дол. за 1 тыс. куб. м тариф на газ для промышленных потребителей составляет чуть больше 500 дол. за 1 тыс. куб. м с учётом НДС, транспортировки, ценовых надбавок и дополнительных услуг. Сейчас предельный тариф для промышленности составляет около 6,5 тыс. грн за 1 тыс. куб. м, в то время как для жителей многоквартирных домов – 1,1–1,3 тыс. в зависимости от наличия счетчика. Речь же идёт о том, чтобы нивелировать разницу в тарифах между бытовыми и промышленными потребителями. Причём импортный газ закупается за валюту, что означает: в случае существенной девальвации тарифы, оплачиваемые в гривне, придётся дополнительно корректировать в сторону увеличения (<http://korrespondent.net/ukraine/events/3416399-korrespondent-zuma-blyzko-kyev-ozhydaet-slozhneishyi-otopytelnyi-sezon>).

Впрочем украинцам в ближайшее время, по крайней мере до конца этого года, не будут поднимать тарифы на газ. В этом заверил вице-премьер-министр В. Гройсман.

С другой стороны, по соглашению между Украиной и Международным валютным фондом Киев обязался осуществить повышение тарифов. Однако в

правительстве пока не спешат делать такие непопулярные шаги. Особенно накануне выборов, говорит директор экономических программ Фонда «Открытый диалог» В. Панченко: «Мы прозрачности пока не видели, не видели подготовки к этой прозрачности и объяснений населению. Скорее всего это опять будет сделано под давлением МВФ. Опять будут говорить, что МВФ – это монстр, который заставляет нас издеваться над людьми, что является неправдой. А потом просто внезапно резко поднимут цену. Правительство всегда так действовало и будет действовать». В. Панченко убежден, что населению уже сейчас надо объяснять, почему от повышения цен на газ никуда не деться и призвать на случай зимних форсмажоров запасаться твердотопливными котлами для отопления домов. Его коллега экономист В. Галасюк также за повышение цен. Но считает, что делать это надо только после того, как украинские предприятия проведут модернизацию, что позволит им стать энергоэффективными (<http://despravda.com/?p=81665>).

Немаловажным фактором для нынешнего отопительного сезона является и то, какой будет зима в 2014–2015 гг., ведь если она будет теплой, то и возможные риски существенно снижаются. Если температура не будет рекордно низкой, Украина отопительный сезон пройдет без особых проблем, даже с имеющимся запасом газа. Об этом заявил исполнительный директор компании East Europe Gas Analysis М. Корчемкин в эфире телеканала БТБ. «Я думаю, если зима будет нормальная, не рекордно холодной, то Украина пройдет эту зиму без проблем. Особенно на фоне промышленного потребления. Отопительная нагрузка примерно постоянная из года в год и зависит от температуры воздуха. А промышленное потребление сейчас – заметно ниже, по сравнению с предыдущими годами», – сказал М. Корчемкин (<http://jkg-portal.com.ua/ua/publication/one/v-ukrajini-ne-bude-problem-z-opaljuvalnim-sezonom-39212>).

Однако экс-президент Украины В. Ющенко призывает все же готовиться к худшему сценарию и считает наиболее вероятным продолжение «газовой» войны с Россией и как следствие – холодные квартиры. Вместе с тем, по его словам, этот этап в любом случае стоит пройти, чтобы государство стало сильнее. «Будет очередная война, будут холодные квартиры, будет труднее, возможно, чем 5 или 10 лет назад, но мы это пройдем. Это надо пройти. Я помню, как в конце 1980-х и в начале 1990-х годов страны Балтии отделились от России и в программе “Время” самая большая страшилка была: вильнюсская квартира и на кухне в стакане замерзла вода. И поэтому все страны прошли этот экзамен. Поверьте, у нас есть десятки ответов на то, как оптимизировать, как быть рациональными», – сказал В. Ющенко.

Со своей стороны председатель наблюдательного совета Киевэнерго И. Плачков считает, что Украина может отказаться от российских энергоресурсов. «Мы можем, но я бы не хотел. Это совсем жесткий такой вариант. Российские энергоресурсы у нас – это газ. Мы можем прежде всего сократить потребление – в целом по стране уменьшить в три раза. И

обеспечить реверс газа в объеме 8–12 млрд куб. м. Но я себе не представляю жизни двух стран-соседей, которых столько всего связывает, которые взяли и все оборвали. Это временно. Это глупости не только народа, а других людей, и они закончатся», – добавил он. Пока же лучшими альтернативами газа для сельской местности станет биотопливо, а для крупных городов – электроэнергия, считает эксперт.

Однако, по мнению эксперта Института энергетических стратегий Ю. Корольчука, так просто сократить потребление газа в Украине не получится. «Есть варианты, как можно сэкономить. Отключение горячего водоснабжения – это слезы. Существенно картину это не изменит. Есть реальные шаги, но на них нужно время, их не сделать за месяц или два. Например, в октябре 2013 г. еще Кабмином Н. Азарова была принята программа модернизации теплотрасс на 2014–2016 гг. Она была рассчитана на 3 млрд евро. За счет этого планировалось сократить потребление газа на 4 млрд куб. м. Теплокоммунэнерго потребляет 10 млрд куб. м газа, и только за счет модернизации теплотрассы можно на 40 % сократить потребление газа, – рассказал он. – По программам утепления стен и установки счетчиков так же можно сэкономить примерно по 1 млрд куб. м. Фактически, из потребления в 10 млрд куб. м можно в два раза сжаться. И это самое необходимое, что нужно делать. Все остальное – уже второстепенные шаги. Но в этой программе большая часть расходов прописана на “другие источники” – кредиты, инвестиции. И только маленькую часть должно было выделить государство. И реально этих денег нет. А это значит, что уменьшить потребление газа невозможно. Поэтому сейчас где-то ограничат, уменьшат давление, но это будет только большим горем. Большинство теплокоммунэнерго, бюджетных организаций потребляют газ, и им за несколько месяцев, даже за несколько лет будет трудно перейти на некую альтернативу: уголь, паллеты и т. д. Хотя, это надо начинать делать там, где есть возможность».

Первыми от снижения давления в сети пострадают жители частных домов, прогнозирует Ю. Корольчук: «Если до ноября будет меньше газа, начнет падать давление. В городе газопровод рассчитан на большие дома, многоквартирные. А в частных домах газопроводы низкого давления, и они первыми почувствуют, когда давление в сети будет опускаться еще ниже. Если жильцы таких домов будут включать конфорку, она будет гореть в два раза слабее, и при такой ситуации отопительные котлы работать не будут. Если это произойдет, речь пойдет не о том, что в домах едва тепло – тепла вообще не будет. Ограничения, установленные теплокоммунэнерго, снизят привычные температуры в помещениях. Если у кого было зимой 22 градуса тепла в квартире – что же, станет 18. А те, у кого было 18 градусов – будет все 14. Я спрашивал знакомых в “Нефтегазе” и ЖКХ: к чему они готовятся? Вот к такому готовятся». По его мнению, украинскому правительству придется садиться за стол переговоров. «Уже и Госдеп США говорил, что надо договариваться, ведь им коллапс в Украине не нужен. Возможно, они боятся даже третьего Майдана. Однако соответствующих настроений со

стороны Украины, чтобы решить этот вопрос, я пока не вижу», – подытожил эксперт (<http://www.biowatt.com.ua/analitika/kakim-budet-otopitelnyj-sezon-2014-2015-godov>).

Специалисты также утверждают, что планы по замене природного газа мазутом нереальны, поскольку украинская нефтеперерабатывающая промышленность уничтожена. Из шести украинских заводов сегодня работает лишь один – Кременчугский нефтеперерабатывающий завод, да и то на минимальной загрузке нефтью. К тому же объекты нефтеперерабатывающей и нефтетранспортной инфраструктуры с долей государственной собственности находятся под полным контролем коммерческих структур. Так что государство не может диктовать им свои условия. МиниНПЗ, которые могли бы покрыть ситуативную нехватку мазута, простаивают из-за отсутствия сырья. Однако никаких решений по стимулированию поставок сырья и развитию нефтеперерабатывающей отрасли пока не принимается. То же касается и добычи углеводородов.

К проблемам с нехваткой природного газа и остановки угледобычи следует добавить то, что Украина на три четверти зависима от России по нефтепродуктам. Этот дефицит в случае реализации негативного сценария покрыть будет нечем. Наличных остатков топлива хватит лишь на одну-две недели. Дальше вероятен транспортный коллапс. Снять напряженность в снабжении энергоресурсами могли бы проекты альтернативной энергетики, но тариф на произведенное из альтернативного топлива тепло приравняли к газовому. Поэтому это направление в перспективе может затормозить свое развитие. Кроме нехватки топлива, также следует учесть многократно возросшие риски дестабилизации и диверсий на объектах энергетики – вплоть до потери энергоносителей.

Таким образом, утверждают эксперты, провести отопительный сезон «в полноценном виде» скорее всего не удастся. Действия правительства, вероятно, будут сведены к ограничениям подачи тепла на минимально возможном технологическом уровне. Будут приняты меры по продолжительным каникулам и отпускам служащих с тем, чтобы сэкономить на обогреве школ и админзданий. Будут использоваться любые поводы для экономии топлива. Вместе с тем Украине сейчас нужны коренные реформы в экономике и топливно-энергетической отрасли в том числе. Ситуация в энергетической отрасли создает реальную угрозу для суверенитета страны, а для населения – остаться один на один с приближающимися холодами. Что нужно сделать правительству? По мнению С. Сапегина, директора Научно-технического центра «Психея», нужно: а) привлечь отраслевую науку и экспертов для создания оперативного энергетического баланса, разработать сценарии возможного развития ситуации в политике, экономике и энергетике, разработать план действий в соответствии с этим сценарием по недопущению энергетического дисбаланса; б) подготовить прогноз основных составляющих энергобаланса – это позволит разработать меры по устранению дисбаланса, в том числе с учетом возможных рисков; прогноз должен пересматриваться по мере изменения ситуации; то же относится и к

планам правительства; в) необходимо создать систему оперативного мониторинга состояния рынка и отрасли, в частности составляющих энергетического баланса, что позволит видеть результаты действий правительства в этом направлении и принимать решения, работая на опережение. «Однако пока что правительство показывает свое бессилие и неспособность работать на опережение. Предложения по минимальным запасам нефти и нефтепродуктов отраслевыми учеными и экспертами уже наработаны и представлены в Минэнергоугля. Но никакого решения по ним нет. Другие предложения также остаются не услышанными. Так что у отопительного сезона есть все шансы стать прохладительным», – резюмировал С. Сапегин (<http://ru.tsn.ua/analitika/prohladitelnyy-sezon-388632.html>).

В свою очередь руководитель НАК «Нефтегаз Украины» А. Коболев советует гражданам заклеивать щели в окнах и требовать от ЖЭКов утеплять подъезды. Об этом он сказал в интервью «Зеркало недели», говоря о том, как Украина будет жить в отопительный период без российского газа. «В подготовке к зиме должны принять участие как жители домов на уровне своей квартиры, так и дома в целом. Окна – основной источник потери тепла в квартире. По возможности, нужно заменить старые окна на энергосберегающие. Если такой возможности нет, необходимо хотя бы заклеить щели. Желательно также наклеить на стекло энергосберегающую пленку, которая отталкивает инфракрасное излучение и сохраняет в квартире на 40 % больше тепла», – сказал он. Кроме того, А. Коболев отметил, что согласно газовым балансам на осенне-зимний период 2014–2015 гг., украинские потребители используют около 26 млрд куб. м газа. 10 млрд из них – газ, добываемый в Украине. Еще около 6 млрд куб. м должны обеспечить поставки из Европы. Остальные планируется взять из запасов в наших подземных хранилищах газа. По словам главы «Нефтегаза», ситуация с газом в стране сложная, но с ней реально справиться (<http://jkg-portal.com.ua/ua/publication/one/ukrajincjam-radjat-vimagati-u-zhekv-uteplennjapdjizdv-39054>).

Вопрос, как подготовиться к зиме, обсуждается не только в экспертной среде и кабинетах власти, но и на интернет-форумах, в частности специалистами на форуме Krainamaystriv.com. В соцсетях обсуждают варианты утепления домов, вплоть до установки «буржоек» и использования грузинского опыта, как перезимовать без тепла и света. К примеру, форумчанин с ником Дед Хоттабыч пишет: «Я еще в прошлом году купил себе чешский спальник. До –24. До –3 спать классно».

Мастер Gam-ua рекомендует установить пластиковые окна и утеплить пол, в частных домах поставить газовый котел без насоса для перекачки и без дымохода или же твердотопливный котел. Крайний случай – подготовить пути эвакуации к друзьям, родственникам в провинцию или на дачу.

В свою очередь leshiy_40, делаясь опытом, пишет: «Рублю дрова. Запасаюсь бензином на генератор. Подрастают кролики (запас белка), есть свинка, курочки. Подумываю о запасе сжиженного газа (парочку баллонов).

Многое делается попутно, о консервации вообще молчу». Не лишними, по его мнению, станут также покупка лампы и керосина (<http://www.2000.ua/blogi/stati-polzovatelei/zima-20142015-pech-na-drovah-i-kerosinovaja-lampa.htm>).

То есть, судя по всему, отопительный сезон 2014–2015 гг. не будет горячим. Экономия газа может обернуться едва теплыми батареями в квартирах украинцев и полным отсутствием горячей воды. Надежда на то, что власть сможет обеспечить энергетическую безопасность нашей страны, безусловно, есть, но риски крайне велики. Украинцы вспоминают техногенную катастрофу в Алчевске в 2006 г. и надеются, что зима 2014–2015 гг. окажется не очень суровой. В нынешних условиях оптимистические прогнозы синоптиков востребованы не меньше, чем обещания чиновников.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України О. Турчинов пропонує керівникам парламентів Данії, Ірландії, Литви, Польщі і Швеції створити міжпарламентські групи підтримки євроінтеграційних реформ в Україні, які б забезпечували сприяння приведенню українського законодавства до європейських стандартів.

«Було б також доцільно залучити до цієї ідеї представників ваших держав у Європарламенті, які могли б повніше інформувати про українські інтереси в європейських інституціях», – сказав О. Турчинов під час зустрічі з керівниками парламентів Данії, Ірландії, Литви, Польщі і Швеції 10 жовтня.

Голова Верховної Ради зазначив, що на 26 жовтня 2014 р. заплановано проведення позачергових парламентських виборів в Україні, і, за його словами, «ми очікуємо, що за результатами виборів відбудуться якісні зміни в складі Верховної Ради України відповідно до настроїв і очікувань громадян і це надасть поштовху продуктивній законодавчій діяльності».

О. Турчинов висловив сподівання на участь представників парламентів Данії, Ірландії, Литви, Польщі і Швеції в міжнародній місії спостереження за цими виборами. Також він сподівається, що після виборів «відкриються нові можливості співпраці з парламентами ваших держав». «Ми зацікавлені в активізації міжпарламентських контактів, у взаємодії груп дружб з Україною, які, я сподіваюся, будуть створені у всіх без виключення європейських столицях. Формування нового парламенту в Україні за результатами виборів 26 жовтня має стати відправною точкою для погодження ще до кінця цього року нового графіка обміну візитами між керівниками наших парламентів, – наголосив О. Турчинов. – На завершення підкреслю, що найцінніше благо – це мир та безпека в Європі, і вони можуть забезпечуватися лише через єдність та спільні зусилля європейських народів, всіх цивілізованих країн континенту. Тільки спільними зусиллями можна зупинити небезпечного агресора, відновити мир та стабільність у Європі» (*Офіційний портал*

***

Голова Верховної Ради України О. Турчинов висловлює вдячність парламентам Данії, Ірландії, Литви, Польщі і Швеції за чітку й безкомпромісну позицію щодо підтримки суверенітету й територіальної цілісності України та засудження російської агресії проти України.

«Ми будемо вдячні за підтримку вашими державами ініціатив по посиленню санкцій щодо Російської Федерації, за підтримку рішень з надання допомоги для відбудови Донбасу», – заявив він під час наради в п'ятницю, 10 жовтня, з керівниками парламентів Данії, Ірландії, Литви, Польщі і Швеції.

Голова Верховної Ради наголосив, що Російська Федерація «продовжує окупувати Автономну Республіку Крим та вчиняти військові дії проти нашої країни, зухвало порушувати мінські мирні домовленості». «Тому для міжнародної спільноти питання стоїть не про зняття санкцій з Росії, а про їх підсилення до остаточного виведення російських військ та російських найманців зі Сходу України та звільнення захопленого Москвою Криму», – заявив він.

На переконання О. Турчинова, у нових геополітичних умовах найважливішим пріоритетом міжнародної політики стає посилення взаємодія, чітка синергія країн із ключових питань політики безпеки. «Саме тому Україна виступає за значне поглиблення співпраці з Європейським Союзом у рамках європейської Спільної політики безпеки і оборони», – зазначив він.

Звертаючись до учасників наради, Голова Верховної Ради наголосив, що «позиція ваших делегацій у парламентських асамблеях ОБСЄ та Ради Європи, підтримка ними резолюцій, що засуджують агресивні дії Російської Федерації щодо України, є продовженням цієї лінії та свідченням дружньої підтримки, яку ми постійно відчуваємо». «Для нас Ваш візит в Україну – це насамперед прояв широкої солідарності народів Данії, Ірландії, Литви, Польщі та Швеції з Україною, з боротьбою українського народу за свою справжню незалежність, за право вибору свого майбутнього у спільності з демократичною Європою», – сказав керівник парламенту.

На зустрічі присутні: маршалок Сенату Республіки Польща Б. Борусевич, голова палати представників парламенту Ірландії Ш. Барретт, голова риксдагу Королівства Швеція У. Ахлін, голова Сейму Литовської Республіки Л. Граужинене та перший заступник голови фолькетінгу Королівства Данія Б. Хаарде.

Керівники парламентів прибули в Україну на запрошення Голови Верховної Ради України, аби підтримати позицію України, яка протистоїть агресії Російської Федерації (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Top-novyna/98357.html>). – 2014. – 10.10).

***

Після очищення Криму й частини Донбасу від російських загарбників на мажоритарних округах, які не будуть охоплені виборчим процесом 26 жовтня, одразу ж відбудуться вибори. Про це заявив Голова Верховної Ради України О. Турчинов під час наради в п'ятницю, 10 жовтня, з керівниками парламентів Данії, Ірландії, Литви, Польщі і Швеції.

За його словами, нині не вдасться провести вибори в окупованому російськими військами Криму й на частині Донецької та Луганської областей, «які також окуповані російськими військами та терористичними угрупованнями, що фінансуються Російською Федерацією». «Але змішана виборча система дає можливість обрати депутатів як за мажоритарними округами, так і за партійними списками», – сказав керівник парламенту, пояснивши, що таким чином обрані за партійними списками депутати «представлятимуть інтереси всіх наших громадян, в тому числі й окупованого Криму та частини окупованого Донбасу».

Разом з тим він наголосив на тому, що влада створює всі умови, аби громадяни, «які змушені були покинути домівки та свої регіони, ховаючись від російських загарбників, мали всі можливості голосувати на території України».

Крім того, зазначив О. Турчинов, створюються умови для можливості волевиявлення і тим громадянам, які залишаються в Криму й на окупованій частині Донецької та Луганської областей. «Хоча ми розуміємо, що їх пересування для голосування є небезпекою для їхнього життя через загрозу з боку окупаційних режимів», – додав він, наголосивши, що довибори на тих округах, які нині не зможуть бути охоплені виборчим процесом, відбудуться одразу ж після «очищення Криму і частини Донбасу від російських загарбників».

«Навіть з урахуванням тих проблем, які стосуються і Криму, і частини Донбасу, ми 26 жовтня зможемо обрати повністю легітимний парламент, відповідно до нашої Конституції та законодавства», – підсумував він ***(Офіційний портал Верховної Ради України (http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/Povidomlennya/98361.html). – 2014. – 10.10).***

***

«Спроби блокування чи зриву засідання Верховної Ради України 14 жовтня матимуть лише один наслідок – зрив прийняття таких необхідних для країни рішень», – ідеться в коментарі Голови Верховної Ради України О. Турчинова.

За його словами, 14 жовтня відбудеться останнє засідання Верховної Ради сьомого скликання, «коли не буде підстав для скликання позачергового засідання».

О. Турчинов наголосив, що 14 жовтня відбудеться розгляд «дуже важливих для країни рішень, та є всі можливості мобілізувати народних депутатів і забезпечити їх прийняття». «Це і питання боротьби з корупцією, і

багатостраждальний, але дуже важливий закон про прокуратуру, і закон про боротьбу із відмиванням доходів, одержаних злочинним шляхом, це і питання соціального захисту наших громадян та багато інших законопроектів», – конкретизував він, додавши, що ці закони «є надзвичайно актуальними, та на прийнятті яких наполягає наше суспільство».

«У той же час це засідання відбудуватиметься на піку виборчих перегонів, тому є багато бажаючих підняти свій рейтинг черговими штурмами та облогами парламенту», – сказав Голова Верховної Ради, наголосивши, що для подібних дій немає жодних підстав та мотивації, «крім бажання заробити ще піввідсотка рейтингу на популізмі та вдаваному радикалізмі».

«Парламент здатний ефективно працювати та приймати рішення навіть в останні дні своєї роботи, єдине – йому не потрібно заважати. Спроби блокування чи зриву засідання матимуть лише один наслідок – зрив прийняття таких необхідних для країни рішень», – підсумував він (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Top-novyna/98400.html>). – 2014. – 13.10).

***

Голова Верховної Ради України О. Турчинов привітав співвітчизників зі святом Покрови Пресвятої Богородиці.

«Дорогі друзі, щиро вітаю вас зі святом Покрови Пресвятої Богородиці, яка з давніх-давен вважалась захисницею українського війська – спочатку нашого козацтва, а потім в буремні часи Другої світової війни – вояків повстанської армії. Саме тому я підтримав ініціативу своїх колег, які пропонують зробити 14 жовтня офіційно Днем українського війська.

До речі, «козак» з тюркського – вільна людина. Вільною людина може бути лише тоді, коли має право вибору і коли вона готова це право захищати. Саме за це право обирати наш шлях стояв під тортурами на морозі справжній козак – Михайло Гаврилюк. Саме за це право стояв кожен із нас на Майдані!

Українці визначились зі своїм вибором. Ми обрали шлях свободи та розвитку. Ми вкотре довели, що ми вільні. Вільні, тому що справжні нащадки вільних людей – козаків. Цього року ми змінили хід історії, і впевнилися, що приналежність до козацького роду, як співається в нашому Гімні, – означає бути вільною людиною, бути українцем. Іншого вибору в нас немає. Зі святом!», – ідеться в привітанні (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/Povidomlennya/98401.html>). – 2014. – 14.10).

***

Голова Верховної Ради України О. Турчинов вважає ухвалення Закону України «Про прокуратуру» історичною подією для України.

Під час ранкового пленарного засідання у вівторок, 14 жовтня, О. Турчинов зазначив, що з ухваленням цього законодавчого акта, який, за його словами, є реальним кроком на європейському шляху України,

вітчизняна прокуратура стане «справді європейською». «Реформа силових структур починається з реформи прокуратури», – наголосив він.

На переконання керівника парламенту, це «шлях до цивілізації, до європейського суспільства».

Закон підтримали 316 народних депутатів (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/Povidomlennya/98457.html>). – 2014. – 14.10).

***

У Верховній Раді зареєстровано проект закону про зупинення дії Угоди про створення СНД. Законопроект, авторами якого є депутати від партії «Свобода» О. Кайда та О. Мирний, представлений на офіційному порталі ВР.

Як ідеться в пояснювальній записці до документа, законопроект спрямований «на захист національних інтересів України, національної безпеки України, протидію потуранню тероризму та військовим діям проти України, недопущення порушення світового миропорядку, захисту, збереження і подальшого поширення прав людини і основних свобод».

Нагадуючи мету створення Співдружності Незалежних Держав – розвиток міждержавних відносин на основі взаємного визнання й поваги до державного суверенітету, невід’ємного права на самовизначення, принципів рівноправності й невтручання у внутрішні справи, відмови від застосування сили, економічних або будь-яких інших методів тиску, врегулювання спірних проблем погоджувальними засобами, інших загальноновизнаних принципів і норм міжнародного права, автори законопроекту наголошують, що включення Криму до складу Російської Федерації та військові дії Росії на території України, сприяння з боку РФ сепаратизму й тероризму в Східному регіоні України є кричущим порушенням усіх засадничих принципів міжнародних відносин, підривають основи правопорядку й безпеки у світі, порушують права і свободи людей, що проживають на території України, а також порушують усі принципи та умови Угоди про створення СНД.

Враховуючи викладене вище, автори законопроекту вважають доцільним зупинення участі України у Співдружності Незалежних Держав, оскільки виконання її умов здійснюється Україною в односторонньому порядку.

У документі зазначається, що законопроект розроблено з метою виявлення публічного осуду дій Російської Федерації і відновлення справедливості щодо прав і обов’язків України в міжнародних відносинах з Російською Федерацією.

Законопроектом пропонується зупинити дію Угоди про створення Співдружності Незалежних Держав, підписану Україною 8 грудня 1991 р. і ратифіковану постановою Верховної Ради України 10 грудня 1991 р., а також відкликати повноваження парламентської делегації України в Міжпарламентській асамблеї держав-учасниць Співдружності Незалежних

Держав (МПА), утвореної в результаті угоди, підписаної у м. Алмати 27 березня 1992 р. головами Верховних рад (парламентів) держав-учасниць СНД – Білорусі, Вірменії, Казахстану, Киргизстану, Російської Федерації, Таджикистану й Узбекистану.

Нагадаємо, Президент України П. Порошенко не брав участі в саміті СНД, що відбувся 10 жовтня в Мінську. Україну представляв посол у Білорусі М. Єжель (*Офіційний портал Верховної Ради України (http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=52296). – 2014. – 13.10*).

***

У Верховній Раді України зареєстрували проект закону про дзеркальні майнові санкції щодо Російської Федерації, повідомляє УНН.

Відповідний законопроект отримав реєстр. № 5155.

Ініціатором законопроекту виступив нардеп О. Мирний.

Головним комітетом з розгляду документа визначено Комітет ВР з питань економічної політики. Також його мають розглянути Комітет з питань фінансів і банківської діяльності, Комітет у закордонних справах, Комітет з питань бюджету, Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією та Комітет з питань європейської інтеграції.

Як зазначається в пояснювальній записці до документа, після прийняття 21 березня 2014 р. Росією Федерального конституційного закону «Про прийняття до Російської Федерації Республіки Крим та створення у складі Російської Федерації нових суб'єктів – Республіки Крим та міста федерального значення Севастополя» 30 квітня 2014 р. так званою державною радою Республіки Крим було прийнято постанову «Про питання управління власністю Республіки Крим», згідно з якою вся власність України на території Республіки Крим передається у власність Республіки Крим.

Отже, законопроект розроблено з метою виявлення публічного осуду дій Російської Федерації та відновлення справедливості щодо майнових прав України.

Завданням законопроекту є визначення передумов для переходу у власність України майна Російської Федерації, що перебуває на території України (*УНН (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1395041-vr-zaproponuvali-vesti-dzermalni-maynovi-sanktsiyi-schodo-rf>). – 2014. – 13.10*).

***

Верховная Рада на своем заседании 14 октября намерена рассмотреть вопрос о привлечении к уголовной ответственности народных депутатов В. Олийныка и И. Калетника. Об этом на брифинге заявил депутат С. Соболев.

«...У нас есть возможность рассмотреть вопрос, который является, по сути, нашим долгом. А именно Верховная Рада планирует рассмотреть представление Генпрокуратуры о возможности привлечения к уголовной ответственности таких известных депутатов, как Олийнык и Калетник,

которые непосредственно фальсифицировали прохождение всех тех законодательных инициатив, которые привели к кровавым событиям на Майдане», – заявил он.

Напомним, 30 сентября 2014 г. Генеральный прокурор Украины В. Ярема заявил, что ожидает от Верховной Рады решения относительно привлечения к уголовной ответственности народных депутатов И. Калетника и В. Олійныка (*ZN.UA* (http://zn.ua/POLITICS/rada-namerena-snyat-neprikosnovennost-s-kaletnika-i-oliynyka-za-diktatorskie-zakony-155780_.html)). – 2014. – 13.10).

***

Верховная Рада Украины поддержала закон о прокуратуре (№3541) во втором чтении на заседании во вторник, 14 октября. Закон поддержали 316 народных депутатов.

Закон определяет правовые основы организации и деятельности прокуратуры Украины, прокурорского самоуправления, систему прокуратуры, а также статус прокуроров.

Документ отменяет функции прокуратуры по надзору за соблюдением и применением законов, зато поручает прокуратуре ряд других функций:

- поддержка государственного обвинения в суде,
- представительство интересов гражданина или государства в суде в определенных законом случаях,
- надзор за соблюдением законов оперативно-розыскными органами,
- надзор за соблюдением законов при выполнении судебных решений в уголовных делах и в условиях применения других мер принудительного характера, связанных с ограничением личной свободы граждан.

Органы прокуратуры обязаны не реже, чем дважды в год информировать общество о своей деятельности через СМИ, а Генеральный прокурор минимум раз в год отчитывается перед парламентом о деятельности органов прокуратуры.

Пребывание на должности прокурора не совместимо с должностью в любом другом органе госвласти, органе местного самоуправления и с представительским мандатом на государственных выборных должностях. Прокурор не может принадлежать к политической партии, участвовать в политических акциях, митингах и забастовках.

Закон предусматривает, что прокурор обязан ежегодно проходить «тайную проверку добродетели», которую проводят подразделения внутренней безопасности.

Согласно закону, прокурором местной прокуратуры может стать гражданин Украины с высшим юридическим образованием и стажем работы в сфере права не менее двух лет, для должности в региональной прокуратуре нужен стаж работы на должности прокурора от трех лет, а для должности Генерального прокурора необходим стаж не менее пяти лет работы прокурором.

Кроме того, законом регулируется заработная плата прокуроров. В 2015 г. прокурор местной прокуратуры будет получать оклад в размере 12 минимальных зарплат. Оклад в региональной прокуратуре устанавливается пропорционально окладу в местной с коэффициентом 1,2, а у прокурора Генпрокуратуры – 1,3.

Принятый закон, за исключением некоторых норм, вступает в силу через 6 месяцев с дня его публикации. Ряд норм законодательного акта вступят в силу со дня, следующего за днем публикации (*Левый берег* (http://lb.ua/news/2014/10/14/282493_parlament_odobril_reformu.html). – 2014. – 14.10).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про запобігання корупції».

Закон визначає правові та організаційні засади функціонування системи запобігання корупції в Україні, зміст та порядок застосування превентивних антикорупційних механізмів, правила щодо усунення наслідків корупційних правопорушень.

Документ ухвалено в редакції парламентського Комітету з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією

Відповідний законопроект зареєстровано за № 5113 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/Povidomlennya/98476.html>). – 2014. – 14.10).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про Національне антикорупційне бюро України». Метою Закону є визначення правових основ організації та діяльності Національного антикорупційного бюро України. Відповідно до Закону, Національне антикорупційне бюро є державним правоохоронним органом, на який покладається попередження, виявлення, припинення, розслідування та розкриття корупційних правопорушень, віднесених до його компетенції, а також запобігання вчиненню нових. Завданням Бюро є протидія кримінальним корупційним правопорушенням, які вчинені вищими посадовими особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та становлять загрозу національній безпеці.

Встановлюється також, що: Національне антикорупційне бюро утворюється Президентом України; директор Національного бюро призначається на посаду та звільняється з посади Президентом за згодою Верховної Ради; Верховна Рада 1/3 свого складу може висловити недовіру Директору, що має наслідком його відставку; тощо.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 5085 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/Povidomlennya/98474.html>). – 2014. – 14.10).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014 – 2017 роки».

Закон прийнято в редакції першого читання.

Документом затверджено засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційну стратегію) на 2014 – 2017 роки; визначено порядок та суб'єктів здійснення моніторингу, координації її імплементації, а також критерії оцінювання її виконання; доручено уряду протягом трьох місяців затвердити державну програму, у якій визначити конкретні заходи, строки їх виконання та відповідальні органи.

Антикорупційна стратегія спрямована, зокрема, на:

- створення в Україні системи прийняття рішень щодо антикорупційної політики на основі аналізу достовірних даних про корупцію, моніторингу виконання цих рішень та їх впливу на стан справ з корупцією незалежним спеціально уповноваженим органом з питань антикорупційної політики у партнерстві із громадянським суспільством, а також формування суспільної підтримки у подоланні корупції;

- створення системи доброчесної та професійної публічної служби відповідно до міжнародних стандартів та кращого світового досвіду;

- запровадження ефективних антикорупційних програм у центральних органах виконавчої влади, а також у державних, казенних, комунальних підприємствах та господарських товариствах, у яких державна або комунальна частка акцій перевищує 50 відсотків, забезпечення для суспільства прозорості їх діяльності;

- усунення ризиків корупції та впровадження прозорої системи проведення державних закупівель;

- подолання корупції у судочинстві;

- усунення корупційних передумов ведення бізнесу, формування сприятливого для відмови від корупційних практик бізнес-клімату та не толерантного ставлення бізнесу до корупції;

- створення системи інструментів, які би дозволяли ефективно виявляти та розслідувати корупційні злочини, конфісковувати майно, яке було предметом злочинної діяльності або одержане як її наслідок, притягувати до відповідальності осіб, причетних до вчинення корупційних злочинів тощо.

Відповідно до Закону:

- оцінка ефективності Антикорупційної стратегії здійснюватиметься на основі щорічних досліджень стану корупції в Україні та визначення рівня імплементації міжнародних стандартів у сфері антикорупційної політики;

- за результатами здійснення досліджень стану корупції, індикаторами успішної реалізації Стратегії будуть збільшення частки населення, яка негативно ставиться до корупційних проявів, зменшення частки населення, яка мала власний досвід корупційної поведінки, зростання кількості громадян, готових повідомляти про факти корупційних проявів, а так само громадян, які заявили про факти корупції, що мали щодо них місце, до

компетентних органів;

- визначення рівня імплементації міжнародних стандартів оцінюватиметься виходячи із виконання рекомендацій для України, наданих Групою держав проти корупції (GRECO), а також рекомендацій наданих в рамках моніторингу Стамбульського плану дій для країн Антикорупційної мережі країн Організації економічної співпраці та розвитку, імплементація Плану дій з лібералізації візового режиму з ЄС, покращення значення Індексу сприйняття корупції за результатами досліджень «Transparency International»;

- оцінка стану виконання Стратегії здійснюватиметься щороку за результатами парламентських слухань у Верховній Раді України. З цією метою спеціально уповноваженим органом з питань антикорупційної політики готуватиметься проект щорічної національна доповідь щодо реалізації засад антикорупційної політики, до якої включатиметься звіт щодо стану виконання Стратегії і який подаватиметься до Верховної Ради України до 1 травня року, наступного за звітним;

Кабінет Міністрів України, з метою виконання заходів, передбачених Антикорупційною стратегією, затверджуватиме державну програму, яка переглядатиметься щорічно з урахуванням результатів реалізації визначених заходів, висновків та рекомендацій парламентських слухань щодо національного звіту про стан справ з корупцією.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 4284а (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/Povidomlennya/98446.html>). – 2014. – 14.10).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до Кримінального кодексу України» (щодо посилення відповідальності за порушення виборчих прав громадян)».

Законодавчим актом забезпечено додатковий захист виборчих прав громадян, посилено відповідальність за їх порушення, недопущення повторення негативних наслідків під час проведення наступних виборів та референдумів тощо.

Законом, зокрема, підвищено санкції за окремі правопорушення, насамперед вчинені за змовою з членом виборчої комісії (комісії з референдуму) та групою осіб, що дозволить здійснювати оперативно-розшукові заходи у кримінальних провадженнях за кваліфікованими складами кримінальних правопорушень проти виборчих прав громадян.

Документом у новій редакції викладено ст. 158 «Надання неправдивих відомостей до органу ведення Державного реєстру виборців або фальсифікація виборчих документів, документів референдуму, підсумків голосування або відомостей Державного реєстру виборців» і ст. 1581 «Незаконне використання виборчого бюлетеня, бюлетеня для голосування на референдумі, голосування виборцем, учасником референдуму більше ніж

один раз» Кримінального кодексу.

Законом також у новій редакції викладено ст. 160 «Підкуп виборця, учасника референдуму» Кримінального кодексу, згідно з якою «прийняття пропозиції, обіцянки або одержання виборцем, учасником референдуму для себе чи третьої особи неправомірної вигоди за вчинення чи невчинення будь-яких дій, пов'язаних з безпосередньою реалізацією ним свого виборчого права або права голосу (відмова від участі в голосуванні, голосування на виборчій дільниці (дільниці референдуму) більше одного разу, голосування за окремого кандидата на виборах або відмова від такого голосування, передання виборчого бюлетеня (бюлетеня для голосування на референдумі) іншій особі) – карається штрафом від ста до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на той самий строк».

Відповідний законопроект зареєстровано за № 4741 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/Povidomlennya/98463.html>). – 2014. – 14.10).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо визначення кінцевих вигодоодержувачів юридичних осіб та публічних діячів».

Закон прийнято в редакції парламентського Комітету з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією.

Документом вноситься до Господарського кодексу, Кримінального кодексу, Кримінального процесуального Кодексу, законів «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців», «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» низка змін, які спрямовані на встановлення механізму виявлення фізичної особи – кінцевого вигодоодержувача, а також вільного доступу до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 5114 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/Povidomlennya/98463.html>). – 2014. – 14.10).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення». Закон спрямований на забезпечення реалізації положень нових міжнародних стандартів в сфері протидії відмиванню коштів та боротьби з фінансуванням тероризму.

Законом комплексно удосконалено національне законодавство в сфері фінансового моніторингу.

Документом, зокрема:

- запроваджується національна оцінка ризиків системи фінансового моніторингу та удосконалення ризик-орієнтовного підходу;
- виокремлюються заходи щодо боротьби із фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;
- змінено підхід щодо визначення предикатних злочинів (включення податкових злочинів до предикатних);
- вдосконалено законодавчі аспекти, які впливають на якість розслідування злочинів з легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом;
- внесено зміни до Кримінального процесуального кодексу України (щодо підслідності злочинів з легалізації);
- запроваджено фінансовий моніторинг щодо національних публічних діячів та посадових осіб міжнародних організацій;
- встановлено поріг для міжнародних грошових переказів;
- знято порогові суми для здійснення фінансового моніторингу ріелторами та нотаріусами;
- виключено осіб, які здійснюють операції з готівковими коштами на суму понад 150000 грн., з числа суб'єктів первинного фінансового моніторингу за рахунок введення обов'язкового моніторингу таких операцій банківськими установами;
- поліпшено процедуру зупинення фінансових операцій тощо.

Законом також визнано таким, що втратив чинність, Закон «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та внесено зміни до інших кодифікованих та законодавчих актів, які витікають із нього та направлені на реалізацію його норм.

Закон прийнято в редакції Комітету з питань фінансів і банківської діяльності.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 5067 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/Povidomlennya/98448.html>). – 2014. – 14.10).

***

Верховна Рада України прийняла Постанову «Про звільнення Гелетея В. В. з посади міністра оборони України».

Відповідно до п. 12 ч. І ст. 85 Конституції України Верховна Рада постановила звільнити Гелетея Валерія Вікторовича з посади міністра оборони України. Відповідний проект постанови зареєстровано за № 5162 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/Povidomlennya/98436.html>). – 2014. – 14.10).

***

Верховна Рада України прийняла Постанову «Про призначення Полторака С. Т. міністром оборони України».

Відповідно до п. 12 ч. 1 ст. 85 Конституції України Верховна Рада постановила призначити Полторака Степана Тимофійовича міністром оборони України. Відповідний проект постанови зареєстровано за №5164 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/Povidomlennya/98437.html>)). – 2014. – 14.10).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України П. Порошенко провів нараду з керівниками депутатських фракцій і груп Верховної Ради, на якій закликав парламентарів поставитися відповідально до останнього пленарного засідання 14 жовтня і прийняти надзвичайно важливі для країни законопроекти.

Президент акцентував увагу на важливості питання обороноздатності країни й запропонував затвердити на посаді міністра оборони командувача Національної гвардії С. Полторака.

Президент закликав розглянути у другому читанні і прийняти в цілому законопроект про Національне антикорупційне бюро, який після першого читання був доопрацьований з урахуванням висловлених зауважень. П. Порошенко також звернув увагу депутатів на антикорупційні ініціативи уряду. «Нам далі відступати нема куди. Є дуже потужний запит суспільства», – зазначив Президент. Глава держави заявив, що готовий негайно підписати антикорупційні закони, як тільки вони будуть прийняті парламентом.

Президент нагадав, що невідкладно, одразу ж після прийняття парламентом, підписав закон про очищення влади (про люстрацію), і повідомив, що цей закон уже направлений на оприлюднення.

Також глава держави звернув увагу парламентарів на необхідність прийняття закону про прокуратуру. Президент зазначив, що зауваження Венеціанської комісії в повному обсязі враховано. Ключовими проблемами, які потребують вирішення, за словами Президента, є питання загального нагляду, передачі слідства Державному бюро розслідувань, прозорості роботи прокуратури. «Це – революційний закон, який чотири попередні президенти не мали політичної волі прийняти і позбавитись від радянських рудиментів у системі прокуратури», – наголосив П. Порошенко.

Президент також відзначив важливість прийняття 14 жовтня законопроектів про вибори та закону про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб. «Тут також є спільна позиція Президента, уряду, керівництва Верховної Ради, і прохання відповідально поставитися до цієї законодавчої ініціативи», – звернувся до депутатів Президент (*Офіційне*

***

Президент України П. Порошенко провів телефонну розмову із прем'єр-міністром Італії М. Ренці.

Прем'єр-міністр Італії підтвердив запрошення Президенту України взяти участь у саміті форуму «Азія – Європа» (АСЕМ), який відбудуватиметься 16–17 жовтня в Мілані.

П. Порошенко подякував М. Ренці за запрошення й наголосив, що Мілан має стати містом, у якому можуть бути досягнуті важливі домовленості щодо реалізації Мирного плану.

Президент України підкреслив, що на сьогодні ключовим пріоритетом для досягнення миру на Донбасі є контроль за українсько-російською ділянкою кордону та його закриття для постачання найманців, зброї і важкої техніки.

Крім того, Президент України зазначив, що будь-які місцеві вибори мають відбуватися у відповідності до чинного українського законодавства, враховуючи нещодавно прийнятий Верховною Радою України Закон «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей».

На думку Президента, проведення місцевих виборів можливе за умови двостороннього припинення вогню й надання повноцінного доступу міжнародним спостерігачам ОБСЄ для моніторингу ситуації.

Прем'єр-міністр М. Ренці поінформував про програму й заплановані заходи, проведення яких передбачається в рамках форуму АСЕМ.

Співрозмовники домовилися дати відповідні доручення щодо максимально ефективної підготовки українсько-італійських зустрічей для подальшої розбудови двосторонніх відносин *(Офіційне інтернет-*

представництво

Президента

України

(<http://www.president.gov.ua/news/31388.html>). – 2014. – 13.10).

***

Президент України П. Порошенко провів зустріч з головами парламентів Данії, Ірландії, Литви, Польщі і Швеції під час їх перебування у Києві.

Глава держави подякував за підтримку України й наголосив на важливості європейської солідарності задля забезпечення стабільності мирного процесу в Україні. «Всі ми потребуємо єдності у Євросоюзі та солідарності з Україною, – заявив глава держави. – Україна та ваші країни, Україна та Європейський Союз, Україна та весь світ мають говорити одним голосом – голосом свободи, демократії, європейських цінностей».

Президент закликав посилити підтримку України на її шляху реформ, розширити економічне і військово-технічне співробітництво. «Це має бути взаємовигідне співробітництво», – наголосив глава держави.

Інформуючи про ситуацію на Донбасі, Президент відзначив необхідність вжиття термінових заходів для уникнення гуманітарної катастрофи й закликав європейські країни долучитися до надання допомоги Україні в налагодженні мирного життя.

Президент наголосив на важливості для постраждалих районів Донбасу проведення чесних демократичних місцевих виборів задля того, щоб люди мали можливість обрати своїх законних представників в органи влади. П. Порошенко наголосив, що українська влада робить усе для встановлення миру й демонструє відповідальний підхід, дотримуючись режиму припинення вогню і прийнявши закон про особливий режим місцевого самоврядування в ряді районів Донецької та Луганської областей і закон про амністію.

Глава держави підкреслив необхідність виконання мінських домовленостей усіма сторонами. Насамперед треба повністю перекрити українсько-російський кордон для надходження зброї, військових, нелегальних грошей і наркотиків. Крім того, першочергово мають бути звільнені всі заручники, у тому числі український пілот Н. Савченко, яку утримують у російській в'язниці. П. Порошенко закликав голів парламентів сприяти звільненню всіх захоплених під час подій на Донбасі.

Звертаючись до Президента, голови парламентів наголосили на важливості проведення Україною реформ, незважаючи на складну ситуацію, у якій опинилася країна. У відповідь П. Порошенко відзначив важливість для України вивчення і використання європейського досвіду у процесі реформ. Так, він наголосив на зацікавленості в досвіді Швеції з реформування сектору безпеки й оборони, Польщі – з децентралізації та реформи місцевого самоврядування. Об'єктом ретельного вивчення у процесі здійснення реформ в Україні є Данія, яка визнана найбільш некорумпованою країною у світі згідно з Індексом сприйняття корупції організації Transparency International; Ірландія, яка спрямовує державну політику на залучення великих обсягів інвестицій; Литва, яка внаслідок реформ утвердила верховенство права й ефективність і незалежність судової системи.

Президент висловив особливу подяку Литві за підтримку євроінтеграційного процесу України й ратифікацію парламентом цієї країни Угоди про асоціацію України з ЄС. Президент звернувся до всіх присутніх голів із закликом також якнайшвидше ратифікувати Угоду парламентами, які вони представляють.

П. Порошенко запропонував парламентам цих п'яти країн ЄС направити своїх спостерігачів на вибори до Верховної Ради 26 жовтня.

У зустрічі з Президентом взяли участь голова риксдагу Королівства Швеція У. Ахлін, голова палати представників Ірландії Ш. Барретт, маршалок Сенату Республіки Польща Б. Борусевич, спікер Сейму Литовської Республіки Л. Граужинене, перший віце-спікер фолькетінгу Королівства Данія Б. Хаарде (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua/news/31367.html>). – 2014. – 10.10).*

***

Президент України П. Порошенко призначив надзвичайних і повноважних послів у ряді країн. Відповідні укази глава держави підписав 13 жовтня.

Так, А. Дешиця призначений Надзвичайним і Повноважним Послом України в Республіці Польща; О. Шамшур – послом у Французькій Республіці; В. Вахрушев – послом у Королівстві Саудівська Аравія (**Офіційне інтернет-представництво Президента України** (<http://www.president.gov.ua/news/31385.html>). – 2014. – 13.10).

***

Президент України П. Порошенко задовольнив рапорт про відставку міністра оборони В. Гелетей, який той подав главі держави. Президент наголосив, що настав час змінити керівництво військового відомства.

На переконання глави держави, рішення щодо зміни очільника Міністерства оборони та ряд інших кадрових рішень, зокрема щодо звільнення керівництва Держприкордонслужби та утворення Комітету з питань розвідки і призначення його головою І. Смешка, серйозно посилять силові структури і зміцнять обороноздатність України (**Офіційне інтернет-представництво Президента України** (<http://www.president.gov.ua/news/31380.html>). – 2014. – 12.10).

***

Президент України П. Порошенко вніс на розгляд Верховної Ради кандидатуру С. Полторака на посаду міністра оборони.

Під час зустрічі з кандидатом глава держави відзначив високі організаційні здібності й авторитет, яким користується командувач Національної гвардії України генерал-полковник С. Полторак. «Для мене основною була ваша професійна і патріотична позиція, порядність, рішучі кроки з розбудови фактично з нуля системи Національної гвардії, дисципліна у військах, твердий бойовий дух», – сказав, звертаючись до С. Полторака, Президент.

Президент зазначив, що вагомим аргументом при прийнятті рішення для нього став авторитет С. Полторака серед військових. «Я поспілкувався з генералами, зустрівся з простими бійцями, з комбатами. Бесіди з ними переконали мене в правильності мого вибору», – сказав П. Порошенко.

За словами глави держави, сьогодні українська армія перебуває в нових умовах. «Ми реалізуємо Мирний план, будуємо потужну, глибоко ешелоновану оборону України, перебудовуємо системи забезпечення і логістики війська. На кардинально іншому рівні ставляться питання міжнародної співпраці, включаючи військово-технічну і військову співпрацю з нашими партнерами з ЄС, США та інших країн світу», – зазначив Президент.

С. Полторак на зустрічі із Президентом подякував за довіру і відзначив, що для нього є великою честю очолити Збройні сили в такий складний для

країни час. «Сильна армія є гарантом миру, і я зроблю все можливе для того, щоб наша армія була дійсно міцною, швидкою, продуктивною, підготовленою і технічно оснащеною», – заявив С. Полторак.

Президент також повідомив, що ввечері (13 жовтня. – Ред.) на нараді з керівниками депутатських фракцій і груп напередодні засідання Верховної Ради 14 жовтня, на якому очікується розгляд ряду важливих для країни законопроектів, він наполягатиме на ухваленні в цілому запропонованого ним закону про Антикорупційне бюро, який допоможе подолати корупцію, зокрема і в армії.

С. Полторак – український військовий діяч, командувач Національної гвардії України, колишній командувач Внутрішніх військ МВС України, генерал-полковник, кандидат педагогічних наук, доцент *(Офіційне інтернет-представництво Президента України* <http://www.president.gov.ua/news/31384.html>). – 2014. – 13.10).

***

Військово-Повітряні сили отримають підтримку держави на відновлення й модернізацію, повідомив Президент П. Порошенко під час відвідання Харківського університету Повітряних сил ім. І. Кожедуба.

Звертаючись до майбутніх льотчиків, Президент сказав: «Ви – наші українські соколи, адже цей птах завжди символізував потяг людини і до неба, і до справжньої свободи. Саме вам захищати мир в українському небі».

Президент відзначив докорінну зміну у ставленні населення до армії. «Сьогодні вся країна розуміє та демонструє повагу до Збройних сил», – сказав він. За словами Президента, якщо рік тому лише менше 20 % українців були готові захищати зі зброєю Батьківщину, то в жовтні цього року їх уже понад 60 %. Рівень довіри до армії сьогодні становить 63 %.

П. Порошенко назвав символічним той факт, що основний навчальний заклад країни, який готує військових льотчиків, розташований на Слобожанщині, «віддавна вільній землі, де споконвіку селилися незалежні вільні козаки».

Глава держави ознайомився з навчально-технічною базою університету, відвідав навчальні класи, симулятори літальних апаратів, поспілкувався з курсантами *(Офіційне інтернет-представництво Президента України* <http://www.president.gov.ua/news/31378.html>). – 2014. – 11.10).

***

Президент П. Порошенко заявив, що Україна й Росія наблизилися до досягнення домовленості в газовому питанні.

«Ми зараз дуже близькі до того, щоб врегулювати питання газової суперечки з Російською Федерацією. Я сподіваюся, що значний прогрес буде продемонстровано 17 жовтня, наступної п'ятниці, у Мілані», – сказав глава держави, відповідаючи на питання журналістів під час робочої поїздки до Харкова.

Президент зазначив, що питання газової безпеки обговорюватимуть разом з питаннями Мирного плану і виконанням мінських домовленостей. «Ми вважаємо, що пропозиції України чіткі та ґрунтовні. Ми впевнені в тому, що ми наблизилися до вирішення цього питання», – сказав Президент.

Проте глава держави назвав проблемним забезпечення газом окупованих територій. «Готівку там з людей збирають, а Україні не передають, саме тому гостро стоїть питання забезпечення газом, електроенергією, вугіллям. Питання енергетики і миру є дуже взаємопов'язаними», – наголосив Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/31377.html>). – 2014. – 11.10).

***

Президент України П. Порошенко представив у Харкові «Стратегію реформ-2020» і закликав харківську спільноту долучитися до обговорення і втілення в життя запропонованої ним програми реформування країни.

«Мета наших амбітних реформ – досягти європейських стандартів життя і підготуватися до того, щоб у 2020 р. подати заявку на членство в ЄС», – сказав глава держави, виступаючи перед громадськістю Харкова в Національній юридичній академії ім. Я. Мудрого.

П. Порошенко закликав присутніх долучитися до розробки реформ і зазначив, що інтелектуальний потенціал академії є необхідним для реалізації, зокрема, судової реформи. «Думаю, що не в юридичній академії пояснювати, що найголовнішою реформою є судова», – зазначив Президент.

«Країна змінилася», – сказав глава держави. За словами Президента, «любов до Вітчизни, спільна боротьба україномовних та російськомовних за свою Батьківщину, за свободу, гідність, за право на майбутнє – все це знищило поділи країни за географічною, етнічною та мовною ознаками». П. Порошенко особливо наголосив на тому, що на сьогодні в Україні «склався один з головних чинників сталого розвитку – стабільна і стійка демократична українська політична спільнота».

П. Порошенко висловив сподівання, що 14 жовтня Верховна Рада ухвалить запропонований ним законопроект про Національне антикорупційне бюро. Наступним кроком, за словами П. Порошенка, має стати скасування депутатської недоторканності. Також Президент висловився за притягнення до кримінальної відповідальності тих, хто сприяв розколу країни.

У підсумку, наголосив Президент, реалізація «Стратегії-2020» має означати для людей «наявність роботи, гідну зарплату, достойну пенсію, високу стипендію, успішну власну справу» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/31376.html>). – 2014. – 11.10).

***

Президент України П. Порошенко під час робочої поїздки до Харківської області відвідав державне підприємство «Завод ім. В. О. Малишева», яке виробляє сучасну бронетанкову техніку.

Президент оглянув виробничі потужності заводу і зразки його продукції – найсучасніший танк «Оплот», модернізовані БТР-Е і БТР-4 МВ та інші види бронетанкової техніки.

На виробничій нараді із Президентом за участі віце-прем'єр-міністра В. Гройсмана і представників «Укроборонпрому» керівництво заводу представило графіки ремонту і випуску нових машин, поділилося виробничими потребами заводу. Обговорювалися питання інвестицій для розробки нових моделей і відкриття додаткових замовлень.

У своєму виступі перед працівниками заводу Президент подякував трудовому колективу за внесок в укріплення обороноздатності країни, підняття престижу української оборонної промисловості, за збереження традицій. «Ви рятуєте життя українських бійців на фронті», – наголосив, звертаючись до робітників, П. Порошенко. Президент особливо подякував колективу підприємства за рішення перейти на тризмінний робочий графік, що дало змогу збільшити обсяги виробництва. «Зараз вся країна допомагає військовим, але волонтери не можуть привезти танки та БТР, тож дякую за ваш командний дух», – сказав Президент.

Глава держави зазначив, що техніка, яку виробляє Завод ім. Малишева, є найсучаснішим видом бронетанкової зброї у світі. Президент запевнив у тому, що кількість замовлень на підприємстві зростатиме, і вже наступного місяця завод випустить рекордну кількість продукції.

На цей час ДП «Завод ім. В. О. Малишева» виробляє танки БМ «Оплот», проводить капітальний ремонт танків Т-64 і відновлювальний ремонт танків БМ «Булат». Крім того, на заводі освоюється виробництво машини «Дозор-Б» ***(Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua/news/31375.html>). – 2014. – 11.10).***

***

Президент України П. Порошенко прибув з робочою поїздкою до Донецької області. У районі м. Курахове за 32 км від Донецька Президент оглянув фортифікаційні споруди.

Курахове стало першим пунктом робочої поїздки глави держави до Донецької та Луганської областей. П. Порошенко перевіряв опорно-дозорний пункт Збройних сил України. Це новий оперативно-тактичний вид військового укріплення, який дає можливість водночас як контролювати значну територію, так і забезпечувати надійне й захищене розміщення військових. Подібні пункти розміщені на головних стратегічних напрямках у зоні АТО.

Президент провів коротку нараду з керівництвом Міністерства оборони стосовно готовності Збройних сил до зимового періоду, забезпечення військових теплим одягом, поспілкувався із солдатами й офіцерами пункту.

Глава держави перевірів систему закритого зв'язку між підрозділами й центральним штабом, а також оглянув польову кухню і скуштував солдатську їжу (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/31370.html>). – 2014. – 10.10).

***

Президент України П. Порошенко під час робочої поїздки до Донецької області представив нового голову обласної державної адміністрації генерала армії О. Кіхтенка.

«Мир і порядок – це те завдання, яке я ставлю перед новим губернатором генералом Кіхтенком. На сьогодні перше завдання, яке стоїть перед губернатором, – безпека і порядок, і ми маємо спільно зі Збройними силами, силовими підрозділами навести лад на звільнених територіях Донецької області, захистити українського громадянина, відновити нормальне життя», – сказав глава держави.

За словами Президента, кандидатура О. Кіхтенка – «це правильне поєднання, яке зараз необхідне Донбасу, – і генерал, і губернатор». «Я сподіваюся, ...начальнику Генерального штабу, інші командири, на чітку взаємодію та надійну співпрацю між цивільними і військовими», – заявив П. Порошенко.

Президент подякував С. Таруті за роботу на посаді голови Донецької обласної державної адміністрації.

У штабі АТО в м. Краматорськ глава держави вручив державні нагороди військовослужбовцям, які проявили мужність і героїзм під час бойових дій (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/31371.html>). – 2014. – 10.10).

***

У Сєверодонецьку, який на сьогодні виконує функції обласного центру Луганської області, Президент України П. Порошенко представив голову Луганської обласної державної адміністрації Г. Москаля.

Виступаючи на нараді з адміністративно-господарським активом області, Президент зазначив, що дуже давно й добре знає Г. Москаля як «українця з великої літери», який працював на різних посадах у владі в різних регіонах країни – «від Закарпаття до Луганщини і Криму». Глава держави охарактеризував нового керівника області як людину, яка «повністю віддана справі, вміє 24 год на добу працювати та нікого і нічого не боїться». «Зараз Донбас потребує саме такого досвідченого управлінця», – сказав Президент.

Глава держави повідомив, що щойно відвідав Донецьку область, де за його наказом будуються перша, друга і третя лінії оборони, створюється «потужний санітарний захист, щоб не допустити терористів і диверсантів, які б перешкождали мирному життю українців». Президент наголосив, що має бути все зроблено для того, щоб підготувати українське військо до зими, і закликав до чіткої координації дій військових з місцевою владою й урядом

задля налагодження повноцінного життя на територіях, які постраждали від дій бойовиків.

Глава держави особливо відзначив діяльність присутнього на нараді віце-прем'єр-міністра, міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства В. Гройсмана, який відповідає за відновлення інфраструктури Донбасу та «надзвичайно віддано і професійно працює в уряді». Президент закликав Г. Москаля в координації з урядом оперативно вирішувати існуючі проблеми.

Президент також звернувся до начальника Генерального штабу генерал-полковника В. Муженка із проханням у разі потреби надавати підтримку Г. Москалю й розглянути можливість розміщення в Сєверодонецьку й Лисичанську на постійній основі двох військових бригад.

Як приклад оперативного вирішення питань Президент навів затвердження парламентом запропонованих Г. Москалем постанов про зміни меж деяких районів Луганської області.

Г. Москаль у своєму виступі подякував Президенту за довіру, відзначивши, що Сєверодонецьк сьогодні фактично став столицею Луганщини, обласним центром. Він повідомив про те, що відкрита й повністю працює обласна державна адміністрація. Новий керівник області звернувся до Президента із проханням сприяти відновленню діяльності банківських установ. «Ми будемо виплачувати пенсії і зарплати там, де є українська влада», – відповів глава держави.

На нараді також був присутній перший заступник глави Адміністрації Президента України Г. Зубко (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua/news/31372.html>)*). – 2014. – 10.10).

***

Уряд України очікує, що 14 жовтня парламент України ухвалить нову редакцію закону про прокуратуру, який позбавляє органи прокуратури функції загального нагляду – «пострадянського корупційного елементу», наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк під час виїзного засідання уряду за участі суддів Верховного Суду України в понеділок, 13 жовтня.

«Це треба було зробити 18 років тому», – додав глава уряду.

А. Яценюк підкреслив, що прокуратура не має права втручатися в цивільне життя, здійснювати функцію загального нагляду щодо громадян, бізнесу, «адже це не є властивою функцією і тягне за собою тільки корупційну складову».

«Сподіваюся, завтра (14 жовтня. – Ред.) члени парламенту підтримають відповідні зміни й нарешті українська Конституція і український закон про прокуратуру будуть відповідати загальним стандартам Європейського Союзу», – наголосив А. Яценюк (*Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247674337&cat_id=244274130)*). – 2014. – 13.10).

***

У понеділок, 13 жовтня, Прем'єр-міністр України А. Яценюк під час виїзного засідання Кабінету Міністрів України за участі суддів Верховного Суду України представив урядовий законопроект «Про судоустрій і статус суддів».

Проект закону передбачає, зокрема, повернення повноважень Верховному Суду України, ліквідацію господарських і адмінсудів, гарантований доступ до правосуддя й податкові критерії перевірки суддів.

На переконання уряду, новий парламент України повинен повернути Верховному Суду всі повноваження вищої судової інстанції та повноваження з розгляду касаційних справ: «Вважаємо, що основним елементом справжньої судової реформи в країні повинно бути відновлення повноважень Верховного Суду України і право громадянина на доступ до Верховного Суду України, право громадянина на касаційне оскарження через Верховний Суд України відповідного рішення».

Уряд вважає за необхідне також повернути Верховному Суду України право узагальнення судової практики й надання роз'яснення судам нижчого рівня щодо застосування тих чи інших норм закону.

А. Яценюк підкреслив, що проект закону України «Про судоустрій і статус суддів» передбачає гарантований доступ до правосуддя: «Прийти до суду, подати заяву і щоб цю заяву розглянули».

Одна з головних проблем сьогодні, за його словами, що заяву подають до суду, проте її повертають на підставі того, що справа не підсудна цій судовій інстанції: «У законопроекті ми пропонуємо, щоби сам суд відправляв позовну заяву до належного суду. Щоб допомогти людині, щоб вона не витратила гроші на адвокатів й не витратила час».

Проект закону гарантує також відкритість і прозорість самого процесу і пропонує передбачити можливість здійснення не тільки аудіо-, а й відеозапису проведення процесу в обов'язковому порядку.

Уряд також пропонує започаткувати «електронне правосуддя»: «Сьогодні зволікається час, витрачаються неймовірні бюджетні кошти, втрачається динаміка отримання тих чи інших процесуальних документів. Тому ми пропонуємо в законі передбачити можливість електронного отримання та надсилання документів і формування єдиного реєстру».

Законопроект передбачає ряд концептуальних змін і щодо процедури добору суддів. А. Яценюк наголосив на необхідності запровадити конкурсні засади заняття посад суддів у судах різних рівнів: «Якщо звільнилася посада, суддя має право самостійно подати себе на конкурс, і самостійна суддівська комісія визначить, підтримувати його чи ні».

Глава уряду наголосив на важливості залучення громадськості, зокрема, до добору суддів: «Щоби громадські організації були допущені, аби спостерігати і брати участь в конкурсному відборі того чи іншого судді. Це тільки додасть авторитету і впевненості як судді, так і в цілому суддівській гілці влади, що сюди потрапляють чесні, справедливі люди, які можуть виносити рішення іменем України».

А. Яценюк повідомив, що законопроектом запроваджують податкові критерії щодо перевірки судді на добросовісність.

Але ключове, підкреслив глава уряду, це – відсутність політичної складової. Щоб повністю позбавити суддівську гілку влади від політичного впливу, уряд наполягає на передачі повноважень суддівському самоврядуванню: «У тому числі дати можливість суддівській гілці влади брати участь у формуванні закону України про Державний бюджет, адже фінансування завжди було проблемою для судів. Незалежність джерел фінансування і необхідне покриття витрат для судової гілки влади є додатковим елементом незалежності судової гілки влади в цілому».

У проекті закону уряд передбачив можливість формування кваліфікаційних і дисциплінарних комісій радою суддів із представників громадськості через жеребкування.

А. Яценюк також повідомив, що, на переконання уряду, повинні бути ліквідовані господарські суди: «Ми вважаємо, що господарські суди повинні бути ліквідовані, і цю функцію повинні виконувати суди загальної юрисдикції». «Як Прем'єр-міністр я сповідаю ідею того, щоби в тому числі й через зміни до Конституції об'єднати господарські і адміністративні суди під вертикаллю судів загальної юрисдикції, де Верховний Суд України був би основним інститутом судової гілки влади», – наголосив А. Яценюк.

Уряд також виступає за об'єднання Вищої ради юстиції і Вищої кваліфікаційної комісії в єдиний орган, «який би виконував свою конституційну функцію з метою забезпечення суддями виконання їх функцій, контролю за суддями, їх призначення».

А. Яценюк зупинився на питанні зменшення навантаження на суди: «У першу чергу йдеться про вилучення наказного провадження з цивільного процесу і передання відповідних повноважень нотаріусам».

Необхідний також перегляд норм, які уповноважують органи влади звертатися з адміністративними позовами до особи. Зараз за статистикою, пояснив глава уряду, 60 % справ адміністративних судів – це позови влади проти громадян: «Адмінсуди повинні насамперед захищати громадянина»

(Урядовий портал
(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247674322&cat_id=244274130). – 2014. – 13.10).

***

«Уряд допоможе всім областям, щоб не було заборгованостей по заробітних платах і пенсіях», – повідомив Прем'єр-міністр України А. Яценюк під час відвідання Миколаївського бронетанкового заводу в рамках робочої поїздки до Миколаєва в суботу, 11 жовтня.

А. Яценюк наголосив, що за кілька місяців державний бюджет не отримав з Луганської і Донецької областей 3,7 млрд грн податків. Заборгованість за електроенергію і газ з цих областей – 700 млн грн: «Але при цьому уряд виплачує пенсії і заробітні плати, як би це в сьогоднішніх умовах не було важко. Мені би дуже хотілося, щоб ці пенсії і зарплати були

вищі, але платимо те, що маємо».

Глава уряду повідомив, що є інформація про незначні заборгованості по окремих місцевих бюджетах: «Економіка у воєнному стані, вона вся зав'язана. Якщо проблеми в Донецьку і Луганську – то відлуння цих проблем чути і у Львові, і в Києві, і в Миколаєві. Тим бюджетам, які зараз недовиконують власні доходи, уряд допоможе, щоб позакривати всі можливі заборгованості»

(Урядовий портал

(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247672034&cat_id=244274130). – 2014. – 11.10).

***

Гуманітарна допомога, надана Україні урядом Федеративної Республіки Німеччина, дасть змогу Українській державі вирішувати проблеми внутрішньо переміщених осіб більш ефективно. Про це поінформував віце-прем'єр-міністр України В. Гройсман під час зустрічі з міністром економічного співробітництва і розвитку ФРН Г. Мюллером. Зустріч відбулася за результатами надання Україні гуманітарної допомоги й матеріалів для відбудови на загальну суму 10 млн євро.

«Допомога і підтримка наших партнерів в Європейському Союзі і в усьому цивілізованому світі є надзвичайно важливою для України. Ще зовсім недавно, в серпні цього року, під час зустрічі Президента України П. Порошенка та федерального канцлера Німеччини А. Меркель відбулась домовленість про підтримку тих людей, які сьогодні опинилися під тиском і агресією в східних частинах України. Наше завдання, як двох урядів, було реалізувати ці домовленості. Сьогодні ми є свідками того, за який термін від слів нам вдалось перейти до конкретних справ», – сказав В. Гройсман.

Нагадаємо, 745 т гуманітарного вантажу загальною вартістю 7 млн євро прибули на 112 вантажівках з Німеччини. До цього вантажу належать пересувні житлові будиночки, кухні, пральні машини, будівельні матеріали для відновлення зруйнованих будівель, генератори, цистерни для води й дизельного пального, обігрівальні прилади, а також ковдри, одяг, ліжка, медичні матеріали і предмети гігієни тощо.

Ще майже на 3 млн євро будуть придбані й інші товари в Україні. Допомога надійде передусім людям на Сході України, перш за все у Харкові, Дніпропетровську, Маріуполі, Запоріжжі і Слов'янську.

«Гуманітарна допомога Німеччини дасть нам змогу для людей, які залишилися без даху над головою, побудувати 4 тис.і місць тимчасового проживання в трьох містах: Запоріжжі, Харкові та Дніпропетровську. Муніципалітети цих міст готові співпрацювати. Всі необхідні для будівництва землі вже виділено, вирішується питання інфраструктури. Перші будиночки вже починають будуватися», – повідомив В. Гройсман.

За його інформацією, ці будиночки залишатимуться під управлінням Державної служби з надзвичайних ситуацій і зможуть використовуватися у майбутньому для розгортання у місцях стихійних лих або інших надзвичайних ситуацій. Передбачається, що люди в будиночках житимуть не

більше місяця – до того часу, поки відповідні служби не допоможуть їм знайти постійне житло й роботу.

«Людам, які напередодні зими змушені були покинути власні домівки, конче необхідно допомогти, дати надію на майбутнє. Ми поставили перед собою таке завдання і за вашою згодою намагаємося виконати його якомога швидше. Ми віримо в Україну, в її потенціал і готові співпрацювати й надалі», – зазначив у свою чергу Г. Мюллер (*Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247675488&cat_id=244274130)). – 2014. – 13.10).

***

«Україна немає вибору в питанні проводити реформу децентралізації влади чи не проводити. Необхідно провести зміни, реформувати країну, бо так, як є сьогодні, більше не буде». На цьому наголосив віце-прем'єр-міністр, міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства В. Гройсман на спільній прес-конференції з експертами «Реанімаційного пакета реформ» на тему необхідності негайного прийняття Верховною Радою України пакета законів з децентралізації.

Учасники прес-конференції висловили стурбованість, що до порядку денного засідання сесії Верховної Ради 14 жовтня не включили пакет законопроектів, прийняття яких дало б змогу розпочати повноцінний процес децентралізації влади. «Ми підготували ряд спільних з асоціаціями органів місцевого самоврядування, експертним середовищем законопроектів, які були ухвалені урядом і які дозволять розпочати децентралізацію влади і формувати якісну регіональну політику. В тому числі передати функції містобудування і архітектури на місця – це функція, яка була забрана в територіальних громадах. Також ці законопроекти дозволять вирішити питання фінансової децентралізації. Мова йде про зміни до Податкового та Бюджетного кодексів, які дадуть змогу громадам залишати частину зароблених коштів ними на місцях і реінвестувати їх у якість власного життя», – сказав В. Гройсман.

Він наголосив, що, навіть якщо сьогоднішній склад Верховної Ради України все таки проігнорує ці життєво важливі для країни законопроекти, їх схвалить новий парламент. «В нас є повна система рішень, які після свого ухвалення розпочнуть ретельні зміни в нашій країні за європейським принципом. Адже якщо у всьому світі регіональна політика направлена на те, щоб території ставали сильнішими, отримували можливості розвитку, то у нашому випадку все зводилося до того, кому дати більше грошей – а це залежало від “хто свій, хто чужий”, хто в якій партії... Ми цю систему змінимо, і будуть працювати суто європейські механізми, які довели свою ефективність, прозорість і результативність. Децентралізація влади має бути розпочата з 1 січня 2015 р.», – наголосив В. Гройсман (*Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247675570&cat_id=244274130)). – 2014. – 13.10).

***

У м. Вашингтон відбулася зустріч делегації України з виконавчим віце-президентом Міжнародної фінансової корпорації (МФК) Цзінь-Юн Цаєм.

Під час зустрічі міністр фінансів України О. Шлапак зазначив, що підтримка МФК для України є надзвичайно важливою.

Під час розмови було обговорено стратегію роботи корпорації в енергетичному секторі України, зокрема в контексті надання торговельного фінансування, участі в модернізації ГТС, підвищенні ефективності видобутку енергоресурсів в Україні.

Окремо звернули увагу на активізацію роботи у традиційних секторах співробітництва – фінансовому й аграрному.

О. Шлапак подякував керівництву МФК за готовність на практиці підтримати амбітну програму реформ уряду України конкретними проектами
(Урядовий портал
(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247672648&cat_id=244276429). – 2014. – 12.10).

***

10 жовтня у м. Вашингтон (США) відбулася зустріч міністра фінансів України О. Шлапака та заступника міністра фінансів США Н. Шітса.

Під час зустрічі Н. Шітс висловив захоплення рівнем співробітництва України з МВФ: «За 20 років я ніколи не бачив такого якісного співробітництва певної країни з МВФ, особливо з урахуванням таких складних умов, у яких перебуває Україна сьогодні».

О. Шлапак детально розповів про співробітництво України із МВФ, Світовим банком і Європейською комісією. Також було обговорено ситуацію в нафтогазовому секторі України і плани уряду щодо його подальшого реформування. Окремо розглянули співробітництво в галузі санкцій і повернення незаконно виведених активів.

Українська сторона висловила прохання до Сполучених Штатів Америки, враховуючи складну ситуацію на Сході України, продовжити фінансову підтримку України, у тому числі й через активну участь у донорській конференції, яка має відбутися у грудні цього року *(Урядовий портал*

(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247671325&cat_id=244276429). – 2014. – 11.10).

***

Перевірку за новим законом про люстрацію влади пройдуть абсолютно всі чиновники, навіть ті, хто претендуватиме на зайняття посад у державних органах влади. Про це в понеділок, 13 жовтня, на брифінгу в Українському антикризовому центрі повідомив міністр юстиції України П. Петренко.

«Основне, що люстраційні перевірки, крім нинішніх чиновників, пройдуть абсолютні всі претенденти на зайняття будь-яких посад на державній службі», – зазначив П. Петренко. За словами міністра юстиції, такий підхід є чесним і зрозумілим для громадськості.

Як повідомлялося раніше, члени громадської ради будуть також проходити люстраційну перевірку (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ua/news/~/336187>)). – 2014. – 13.10).

***

Міністр аграрної політики та продовольства І. Швайка в ефірі одного із загальнонаціональних телеканалів наголосив на тому, що наразі, унаслідок пільг на користь аграрного виробника, бюджет недоотримує близько 15 млрд грн. Утім варто пам'ятати, що в Європі сума дотацій у чотири рази більша, тобто український агровиробник працює в декілька разів дешевше за свого європейського колегу.

«Сьогодні аграрний сектор – єдиний напрям економіки, що демонструє позитивну динаміку. Якщо ми сьогодні заберемо в аграріїв ті пільги, які існують, то хто наповнюватиме бюджет?! Я повторюю, якщо і скасовувати спецрежим ПДВ і ФСП, то тільки за наявності прорахованого ефективного компенсаторного механізму», – сказав І. Швайка.

Також міністр аграрної політики та продовольства України додав, що можливі зміни в системі оподаткування відбудуться не раніше 1 січня 2016 р. (*Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247675289&cat_id=244277212)). – 2014. – 13.10).

***

Міністерство фінансів уповноважило 69 банків здійснювати виплату заробітної плати працівникам бюджетних установ.

«9 жовтня в Міністерстві фінансів відбулося позачергове засідання постійно діючої конкурсної комісії з визначення уповноважених банків, через які здійснюватиметься виплата заробітної плати працівникам бюджетних установ», – ідеться в повідомленні Мінфіну.

Комісія, зокрема, припинила функції уповноважених банків щодо Експобанку (Київ), банку «Демарк» (Чернігів) (в обох банках введена тимчасова адміністрація) і банку «Кліринговий дім» (Київ).

Таким чином, після зазначених змін загальна кількість затверджених уповноваженими банків становила 69 (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ua/news/~/336189>)). – 2014. – 13.10).

***

Як інформує прес-служба Мінагрополітики, станом на 13 жовтня 2014 р. фактичні обсяги експорту становлять 9810 тис. т. З них пшениці – 5772 тис. т; кукурудзи – 841 тис. т; ячменю – 3068 тис. т та інших зернових – 129 тис. т.

Завантажено на кораблі – 250 тис. т.

Таким чином, обсяги експортованих і підготовлених до експорту зернових становлять 10 060 тис. т (пшениці – 5920 тис. т, ячменю – 3116 тис. т і кукурудзи – 895 тис. т).

Що стосується цінової ситуації на внутрішньому ринку зерна, то ціни попиту на зернові на сьогодні коливаються залежно від регіону: на пшеницю III класу – від 2150 до 2690 грн/т, на фуражну пшеницю VI класу – від 1800 до 2160 грн/т.

На сьогодні ціни на продовольчу та фуражну пшеницю становлять: на пшеницю III класу – 2419 грн/т, на фуражну – 1954 грн/т.

Середні ціни на ячмінь становлять 2117 грн/т, на кукурудзу – 1728 грн/т
(Урядовий портал
(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247675311&cat_id=244277212). – 2014. – 13.10).

***

Як інформує уряд, станом на 13 жовтня поштовим відділенням і банківським установам перераховано 2 816,3 млн грн – для виплати державної допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам і тимчасової допомоги дітям I траншу жовтня. Така інформація розміщена на Урядовому порталі.

Також субвенція I траншу жовтня у сумі 166,1 млн грн надійшла до 38 районів і міст Донецької області, з них уже виплачено – 123,7 млн грн. Крім того, у м. Авдіївка Донецької області виплачено заборгованість за серпень у сумі 2,1 млн грн і вересень – 1,9 млн грн, у Ленінському районі Донецька виплачено заборгованість за вересень у сумі 4,1 млн грн.

Тривають виплати й на Луганщині. Зокрема, субвенція в сумі 68,1 млн грн надійшла до 16 районів і міст цього регіону, уже виплачено – 38,5 млн грн
(Урядовий портал
(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247675605&cat_id=244277212). – 2014. – 13.10).

ПОЛІТИКА

Несмотря на задекларированный Россией отвод части войск с прилегающей к украинской границе территории, правительство Германии пока не видит оснований для отмены или смягчения введенных Западом санкций против РФ. Об этом на пресс-конференции в Берлине заявил спикер немецкого правительства Ш. Зайберт.

«По состоянию на сегодняшний день мы не видим повода для того, чтобы ставить под вопрос существующие в настоящее время санкции», – сказал он.

По его словам, решение Москвы об отводе 17,6 тыс. военных с территории Ростовской области хоть и является шагом в сторону снятия

напряжения, но должно еще быть выполнено на деле. Как отметил Ш. Зайберт, опыт показывает, что Россия снова и снова дает обещания перед важной встречей на международном уровне, а затем их не выполняет.

Напомним, 16–17 октября в Милане состоится саммит АСЕМ, участие в котором планируют принять лидеры стран, которые являются членами ЕС, а также российский президент В. Путин и Президент Украины П. Порошенко (*Минпром (<http://www.minprom.ua/news/166916.html>). – 2014. – 13.10*).

***

Россия не планирует обсуждать и выполнять критерии для снятия санкций ЕС.

Как сообщает Цензор.НЕТ со ссылкой на Европравду, об этом заявил министр иностранных дел России С. Лавров.

По его словам, Москва рассматривает введенные ЕС ограничения как неправомерные действия, которые не способствуют ни деэскалации конфликта, ни защите прав населения Украины.

«Рассматриваем введенные ЕС рестрикции как неправомерные действия, которые не способствуют ни деэскалации конфликта, ни защите прав населения Украины. Само собой, мы не намерены обсуждать какие-либо критерии снятия санкций. Кто их ввел, тот их и должен отменять. А выполнять чьи-то притянутые за уши требования мы не собираемся», – сказал он.

Напомним, последний раз вопрос санкций на уровне ЕС поднимался 30 сентября во время заседания послов стран Евросоюза. Было принято решение оставить санкции против России без изменений (*Цензор.net (<http://censor.net.ua/n306952>). – 2014. – 14.10*).

***

Лидеры большинства группировок пророссийских боевиков заинтересованы в прекращении огня, но перемирие нарушают неподконтрольные им вооруженные группировки. Об этом заявил губернатор Донецкой области А. Кихтенко в эфире одного из телеканалов.

«Пресловутого Безлера очень раздражает, что на его территории ведется обстрел позиций украинских войск и самое страшное, что с контролируемой им территории, со стороны Макеевки, Ждановки ведется обстрел районов Донецка», – сказал А. Кихтенко.

По его словам, результаты переговоров с украинскими гражданами, российскими военными и представителями ОБСЕ показали, что все участники конфликта хотят мира, кроме нескольких никому неподконтрольных вооруженных группировок сепаратистов. «Всем надоела война, люди хотят мира, хотят его и военные. Но проблема в том, что есть неподконтрольные подразделения сепаратистов, которые не хотят выполнять условия мирных договоров и имеют свои особые взгляды на достижение мира», – отметил генерал.

Вместе с тем лидеры большинства группировок боевиков заинтересованы в прекращении огня и охотно идут на переговоры. «Да, безусловно, боевики также заинтересованы в прекращении огня и сегодня военные активно ведут эти переговоры. Думаю, они должны привести к положительным результатам», – отметил губернатор Донетчины (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/240360.html>). – 2014. – 13.10).

***

Боевики самопровозглашенной Луганской народной республики начали распространять среди населения листовки с сообщением о предстоящем 9 ноября референдуме об отделении от Украины. Об этом говорится в сообщении пресс-службы главы Луганской облгосадминистрации Г. Москаля.

«По данным граждан, которые приходят на контролируемую Украиной территорию с ЛНР, боевики начали распространять листовки с сообщением, что 2 ноября в ЛНР состоятся выборы в органы местного самоуправления, а 9 ноября – референдум с двумя вопросами: как видят жители ЛНР свое будущее: в составе Украины или в составе отдельной республики. Поскольку выборы и референдум будут проводиться под дулами автоматов, их результаты предсказать несложно», – говорится в сообщении (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/240394.html>). – 2014. – 13.10).

***

12 жовтня центрвиборчком терористичної невизнаної організації ДНР відмовив у реєстрації на виборах до народної ради партії П. Губарева «Новоросія» і блоку «Єдина Росія».

Для участі у виборах на посаду так званого глави ДНР зареєструвалися три кандидати: лідер бойовиків О. Захарченко, так званий міністр агропромислової політики ДНР О. Красильников і депутат верховної ради ДНР Ю. Сивоконенко (*galinfo* (<http://galinfo.com.ua/news/173566.html>). – 2014. – 13.10).

***

На території самопровозглашеної Донецької народної республіки в ніч на 13 жовтня відбулося покушення на колишнього «народного губернатора» Донецької області, лідера руху «Новоросія» П. Губарева.

Неизвестные обстреляли автомобиль политика на трассе Ростов-на-Дону – Донецк, сообщил РБК представитель политика. После обстрела автомобиль врезался в столб. П. Губарев в бессознательном состоянии был доставлен в одну из больниц Ростова-на-Дону.

По данным агентства «Новороссия», это уже не первое покушение на жизнь П. Губарева (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/240374.html>). – 2014. – 13.10).

***

Узяти участь у виборах мають намір 74,1 % опитаних громадян України, ще 18,8 % не мають такого наміру, решті важко відповісти. На Сході (28,0 %) і Півдні (31,2 %) України не мають наміру брати участь у виборах майже третина виборців, найменша частка таких на Півночі (7,7 %) і Заході (12,0 %) країни. Про це говорять результати соціологічного дослідження, проведеного соціологічною агенцією «Фама».

Визначилися щодо того, за кого проголосувати на виборах до Верховної Ради України, 38,3 % опитаних; схилиються до вибору однієї партії 20,4 %; вагаються між декількома партіями 15,5 %; узагалі не знають за кого голосувати 25,8 % респондентів. Найбільша частка тих, які остаточно визначилися за кого голосувати, у Східній (42,9 %) і Центральній (46,2 %) частинах України. Також на Сході найменше (9,8 %) тих, які вагаються між декількома партіями, а на Півдні найбільше (36,8 %) тих, які взагалі не знають за кого голосувати.

Моделювання електорального вибору на момент опитування

(Рейтинг серед виборців, які братимуть участь у виборах або ще вагаються, і визначилися чи обирають між декількома політичними силами)

Політична сила чи блок	%
Блок П. Порошенка	33,4 %
«Народний фронт»	12,2 %
«Громадянська позиція»	9,9 %
Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»	9,3 %
Радикальна партія О. Ляшка	8,4 %
Об'єднання «Самопоміч»	8,1 %
Всеукраїнське об'єднання «Свобода»	4,5 %
Партія С. Тігіпка «Сильна Україна»	4,5 %
Опозиційний блок	3,7 %
Комуністична партія України	2,7 %
«Правий сектор»	2,1 %
«Сила людей»	0,8 %
Інша партія	0,5 %

При моделюванні електорального вибору в момент опитування в регіонах України послідовність політичних сил виглядає таким чином:

– Захід: Блок П. Порошенка, «Народний фронт», ВО «Батьківщина», об'єднання «Самопоміч», «Громадянська позиція», Радикальна партія О. Ляшка, ВО «Свобода»;

– Північ: Блок П. Порошенка, «Народний фронт», «Громадянська позиція», об'єднання «Самопоміч», ВО «Батьківщина», Радикальна партія О. Ляшка, ВО «Свобода»;

- Схід: Блок П. Порошенка, Радикальна партія О. Ляшка, ВО «Батьківщина», «Народний фронт», Опозиційний блок, «Громадянська позиція», партія С. Тігіпка «Сильна Україна», Комуністична партія України;
- Південь: Блок П. Порошенка, «Громадянська позиція», партія С. Тігіпка «Сильна Україна», Опозиційний блок, Комуністична партія України, Радикальна партія О. Ляшка, «Народний фронт», ВО «Батьківщина»;
- Центр: Блок П. Порошенка, «Народний фронт», ВО «Батьківщина», Радикальна партія О. Ляшка, «Громадянська позиція», об'єднання «Самопоміч».

*Потенціал зростання рейтингу політичних партій,
які балотуються до ВРУ*

Політична сила чи блок	%
Блок П. Порошенко	47,4 %
«Народний фронт»	17,4 %
«Громадянська позиція»	14,0 %
Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»	13,2 %
Радикальна партія О. Ляшка	11,9 %
Об'єднання «Самопоміч»	11,5 %
Всеукраїнське об'єднання «Свобода»	6,5 %
Партія С. Тігіпка «Сильна Україна»	6,4 %
Опозиційний блок	5,2 %
Комуністична партія України	3,8 %
«Правий сектор»	3,0 %
«Сила людей»	1,1 %

Найбільший потенціал зростання рейтингу у Блоку П. Порошенка є на Заході й Півночі України; у «Народного фронту» – на Півночі й у Центральній Україні; Радикальної партії О. Ляшка – на Сході й Півночі України; у об'єднання «Самопоміч» – на Півночі й у Центральній Україні; у «Громадянської позиції» – на Півночі й Півдні; ВО «Батьківщина» – на Півночі, Заході й у Центральній Україні; ВО «Свобода» – на Півночі й Заході України; у «Правого сектору» – на Півночі, Півдні й Заході України; Опозиційного блоку – на Півдні і Сході України; партії С. Тігіпка «Сильна Україна» – на Півдні і Сході України; Комуністичної партії України – на Півдні України.

*«Ядро рейтингу» політичних партій, які балотуються до ВРУ
(мається на увазі частка тих виборців, які цілком визначені у своєму
виборі й не розглядають альтернатив)*

Політична сила чи блок	%
Блок П. Порошенко	17,9 %
Всеукраїнське об'єднання	3,3 %

«Батьківщина»	
Радикальна партія О. Ляшка	3,0 %
«Громадянська позиція»	2,9 %
Об'єднання «Самопоміч»	2,5 %
«Народний фронт»	2,1 %
Опозиційний блок	1,8 %
Партія С. Тігіпка «Сильна Україна»	1,7 %
Всеукраїнське об'єднання «Свобода»	1,3 %
Комуністична партія України	0,9 %
«Правий сектор»	0,5 %
«Сила людей»	0,1 %

Найбільше «ядро рейтингу» (наведено в послідовності спадання) на Заході України у Блоку П. Порошенка, «Громадянської позиції» та об'єднання «Самопоміч»; на Півночі – у Блоку П. Порошенка, об'єднання «Самопоміч», «Народного фронту» і «Громадянської позиції»; на Сході – у Блоку П. Порошенка, Радикальної партії О. Ляшка, ВО «Батьківщина»; на Півдні – у Блоку П. Порошенка, партії С. Тігіпка «Сильна Україна», Опозиційного блоку; у Центрі – у Блоку П. Порошенка, ВО «Батьківщина», Радикальної партії О. Ляшка, «Громадянської позиції».

Дані, наведені вище, показують, що, хоча до виборів залишилося лише два тижні, значна частка виборців не є однозначною у своєму виборі й обирає між декількома альтернативами. Саме від того, який вибір зробить ця категорія виборців, залежатиме рейтинговий розподіл політичних сил: чи зможуть вони розвинути свій потенціал рейтингу чи знизяться до «ядра рейтингу».

Довідка.

Дослідження проводилося соціологічною агенцією «Фама», методом face to face інтерв'ю у жовтні 2014 р. Було опитано 2 тис. громадян України (крім мешканців Донецької та Луганської областей, а також АР Крим), старших 18 років. Похибка репрезентативності вибірки з довірчою ймовірністю 0,954 не перевищує 2,2 % для показників близьких до 50 %, 1,8 % – для показників близьких до 25 або 75 %, 1,3 % – для показників близьких до 10 або 90 %, 0,9 % – для показників близьких до 5 або 95 %, 0,4 % – для показників близьких до 1 або 99 %.

Результати дослідження є репрезентативними по п'яти регіонах України: Захід (Львівська, Тернопільська, Івано-Франківська, Закарпатська, Чернівецька області), Північ (Волинська, Рівненська, Житомирська, Київська області та м. Київ), Схід (Чернігівська, Сумська, Полтавська, Харківська області), Центр (Хмельницька, Вінницька, Кіровоградська, Дніпропетровська області), Південь (Одеська, Миколаївська, Херсонська, Запорізька області). Похибка репрезентативності вибірки по регіонах з довірчою ймовірністю 0,954 не перевищує 4,9 % для показників близьких до 50 %, 4,2 % – для показників близьких до 25% або 75 %, 2,9 % – для

показників близьких до 10 або 90 %, 2,1 % – для показників близьких до 5 або 95 %, 1 % – для показників близьких до 1 або 99 %.

Дослідження проводилося з використанням методики «Диференційованого вимірювання електоральних преференцій», яка була розроблена соціологічною агенцією «Фама». Першу версію методики було апробовано під час виборчої кампанії 2012 р., і до цього часу методика підлягала тестуванню та доопрацюванню.

«Потенціал рейтингу» – максимальний розмір рейтингу партії чи кандидата, тобто частка виборців, які гіпотетично готові голосувати за вказану політичну силу чи кандидата.

«Ядро рейтингу» – мінімальний розмір рейтингу партії чи кандидата, тобто частка виборців, які цілком визначені у своєму виборі й не розглядають альтернатив і голосуватимуть за вказану політичну силу чи кандидата. При відсутності будь-яких сильних негативних факторів щодо іміджу політичного суб'єкта, частка електорату на виборах не повинна бути значно меншою за розмір «ядра рейтингу».

Показник моделювання електорального вибору в момент опитування демонструє те, якими були б результати виборів, якщо б вони відбулися в час проведення дослідження, і враховує думки лише тих респондентів, які з різним рівнем визначеності можуть обрати політичні сили чи кандидатів (*galinfo* (<http://galinfo.com.ua/news/173585.html>). – 2014. – 13.10).

***

Найбільші соціологічні компанії України проведуть національний екзит-пол парламентських виборах 26 жовтня. Як повідомила директор Фонду «Демократичні ініціативи» І. Бекешкіна, екзит-пол обійдеться в 184 тис. дол.

Національний екзит-пол проведуть у день виборів Фонд «Демократичні ініціативи», Київський міжнародний інститут соціології і Центр ім. О. Разумкова. Опитування буде проведено в усіх регіонах України, крім Криму. Зокрема, у Донецькій і Луганській областях на тих територіях, де будуть проведені вибори.

Опитування пройде на 400 дільницях, планується опитати близько 17 тис. респондентів. Опитування буде проведено методом таємного голосування. Замість прямої відповіді, респондент сам заповнює анкету й опустить її у скриньку. При цьому інтерв'юер не буде знати, за кого проголосував респондент.

Попередні результати національного екзит-полу планують оприлюднити одразу після закриття виборчих дільниць на основі даних, які були зібрані за 2 год після завершення голосування і продиктовані по телефону.

Передбачається, що статистична похибка не перевищить 1,3 %. Але з урахуванням систематичних похибок, які залежать від різних факторів, похибка може становити до 2,5 % для лідерів виборчої гонки. Для інших партій коливатиметься в межах 0,5–1 %.

Найбільше коштів на національній екзит-пол виділено Євросоюзом – близько 60 тис. євро. Також проект фінансово підтримали Міжнародний фонд «Відродження», програма Matra, Посольство Королівства Нідерландів в Україні, Національний фонд підтримки демократії (США) (*ZN.UA* (http://dt.ua/VYBORY2014/nacionalniy-ekzit-pol-na-viborah-obiydetsya-mayzhe-v-200-tis-dolariv-153597_.html)). – 2014. – 13.10).

***

Блок П. Порошенка і «Народний фронт» узгодили кандидатів у народні депутати у 20 мажоритарних округах. Про це заявив народний депутат, радник Президента, кандидат у народні депутати М. Томенко в ефірі «Свободи слова» на каналі ICTV у понеділок, 13 жовтня.

«Сьогодні ми домовилися практично по 20 округах, що Блок П. Порошенка і “Народний фронт” знімають своїх кандидатів на користь один одного, щоб, на наш погляд, одіозні політики, як-то Ківалов, Рибаків, Журавський або інші, не пройшли до Верховної Ради», – сказав він.

Політик зазначив, що такий крок – це сигнал, який говорить про здатність політичних сил в Україні домовлятися. Політик також висловив сподівання, що й інші політичні сили встигнуть приєднатися до цього процесу.

Разом з тим М. Томенко підкреслив, що є округи, у яких Блок П. Порошенка не висуває своїх кандидатів. За його словами, таких округів буде значна кількість. «Якщо є сильний кандидат від демократичного табору, ми готові його підтримати», – додав народний депутат (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/10/13/7040671>)). – 2014. – 13.10).

***

Радикальна партія О. Ляшка на своєму з'їзді скасувала балотування з виборів десятих своїх кандидатів. Про це О. Ляшко написав на своїй сторінці у Facebook.

Серед них четверо людей мали йти за списком партії, шестеро – мажоритарними округами.

Списки. Депутат Київради Ю. Сухін залишиться працювати у столиці, пенсіонер І. Заєць не піде на вибори через поважний вік, на який, за словами О. Ляшка, скаржилися громадяни.

Крім того, кандидати А. Романенко й О. Супрун були вилучені зі списків, оскільки «народна люстрація» виявила у них непогашені судимості.

Мажоритарники. З 94 округу знятий колишній мер Києва О. Омельченко через похилий вік; з 83 округу – С. Палійчук і з округу № 200 – Ю. Заворотний на користь інших демократичних сил; з округу № 92 – І. Коча, з округу № 123 – Р. Ясінський, з округу № 191 – А. Жмурко.

«Цими прийнятими рішеннями ми довели, що неуклінно дотримаємось вимог народної люстрації та власних виголошених принципів», – вважає О. Ляшко (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/10/13/7040642>)). – 2014. – 13.10).

***

ВО «Батьківщина» зняла своїх кандидатів на посаду народних депутатів у семи мажоритарних округах.

Як повідомили у прес-службі, такий крок уже схвалив з'їзд партії.

«Рішенням з'їзду після попередніх консультацій з іншими демократичними політичними силами були зняті із балотування висуванці від “Батьківщини” по 63, 68, 72, 74, 82 та 160 виборчих округах», – ідеться в повідомленні.

Крім того, у 223 окрузі (Київ) кандидат від «Батьківщини» знявся на користь Ю. Левченка (ВО «Свобода»).

Разом з тим у партії пропонують, щоб інші політичні сили, у свою чергу, поступилися частиною кандидатів на її користь, «зокрема підтримали кандидата-мажоритарника від “Батьківщини”, який має всі шанси перемогти, О. Довгого».

Нагадаємо, із пропозицією узгодити кандидатів у народні депутати в мажоритарних округах на майбутніх виборах до Верховної Ради України виступили представники Блоку П. Порошенка. Керівник партії Ю. Луценко пояснив, що згідно із соціологічними опитуваннями, представники Партії регіонів і Комуністичної партії України не проходять у парламент за партійними списками – вони не долають необхідний 5-відсотковий бар'єр, але «вони можуть просочитися через мажоритарні округи».

Варто зазначити, що практика узгодження кандидатів не є новою – на парламентських виборах у жовтні 2012 р. партії «Батьківщина», УДАР і «Свобода» вже вдавалися до такого кроку (http://dt.ua/VYBORY2014/batkivschina-znyala-sim-kandidativ-po-mazhoritarnih-okrugah-153540_.html). – 2014. – 13.10).

***

В ніч на 14 жовтня члени комітету Ради по боротьбі з корупцією внесли зміни в законопроект про Антикорупційне бюро, які позбавлять орган політичної незалежності.

Про це йдеться в заяві Центру протидії корупції.

Як заявляють активісти, правки до законопроекту про Антикорупційне бюро, що можуть зробити діяльність Бюро непрозорою, внесли депутати від «Батьківщини» С. Пашинським та «УДАРу» Р. Павленком.

Зокрема, заявляють в ЦПК, правками знищується положення про неможливість працювати в Бюро людям, які останні 5 років служили в правоохоронних органах, які займалися «боротьбою з корупцією» в МВС, СБУ, прокуратурі, податковій та інших силових відомствах.

Це не дозволить, за словами активістів, «набрати нових людей, а не тих, що працюють та підтримують корупційну систему сьогодні».

Крім того зникло положення, щодо обов'язкового проходження поліграфа всіма співробітниками Бюро при прийомі на роботу, «що б дало

додаткову можливість перевірки “ключових” борців з високопосадовою корупцією на чесність та непричетність до схем».

Правками Пашинського-Павленка також суттєво урізали політичну незалежність Бюро.

«Якщо раніше звільнити голову через політичні мотиви було неможливо, то відтепер за поданням 150 народних депутатів, тобто 1, або максимум 2 фракцій у парламенті, можна підняти питання про усунення голови. Підтримати це мають 226 народних депутатів, тобто простою більшістю Ради», – йдеться в заяві ЦПК.

Окрім того внесеними правками був змінений і порядок оплати роботи співробітників Бюро. Раніше законом визначалася мінімальна заробітна плата слідчого на рівні не менше 18 тис. гривень, що мало забезпечити непідкупність співробітників.

«З одного боку створення спецоргану по боротьбі з корупцією серед високопосадовців є досягненням для України, але, фактично, Бюро вже від самого створення буде органом-інвалідом, адже не матиме політичної незалежності. А працювати в ньому зможуть ті ж самі старі кадри», – заявила Д. Каленюк, виконавчий директор ЦПК (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/10/14/7040699/>). – 2014. – 14.10).

***

Станом на 12.16 14 жовтня під Верховною Радою кидали димові шашки й вибухові пакети.

Група невідомих осіб намагалась прорватися до будівлі, повідомляє кореспондент «Української правди».

Біля другого під'їзду парламенту було посилено кордони міліції. Під ноги міліціонерами періодично кидали вибухові пакети.

Один із провокаторів пирснув газом в обличчя кореспонденту, який знімав цю провокацію на вулиці. Було видно прапори Дмитра Корчинського.

«Навіжені нападають на ментів, намагаючись штурмувати парламент. Святкова провокація на Покрову триває», – написала у Твіттері журналіст О. Денисова.

У будівлі парламенту пострілили вікно.

Перед Верховною Радою проходить мітинг «Свободи» за визнання УПА – видно прапори цієї партії.

У цей час народні депутати безуспішно намагались ухвалити закон щодо визнання УПА воюючою стороною у Другій світовій війні.

Спікер О. Турчинов, коли йому повідомили про події під ВР, сказав: «Ви своїми діями не допоможете мені прийняти цей закон – лише деякі депутати підуть із зали і не буде кому голосувати. Той, хто організував людей, прошу дисципліни – і не зривати роботу Верховної Ради».

«Тут тиском не візьмеш, тут треба серцем голосувати», – звернувся він до депутатів, але парламент знову не зміг проголосувати відповідний законопроект

(Українська правда (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/10/14/7040722/>). – 2014. – 14.10).

***

13 жовтня під будівлею Адміністрації Президента відбувся пікет кількох сотень солдатів-строковиків Національної гвардії (колишніх Внутрішніх військ МВС) з вимогою звільнення в запас. За словами військовослужбовців, вони відслужили понад 1,5 року, тобто більше як на півроку «переслужили» річний термін, що, за їхніми словами, не передбачено законом.

Командування Національної гвардії України запропонувало нацгвардійцям, які протестували під Адміністрацією Президента, повернутися у військову частину для проведення подальших переговорів. Однак солдати не погодилися на це.

Керівництво Нацгвардії також пропонувало надати відпустки тим військовим, які служать уже більше року. Але на ці компроміси нацгвардійці не погоджуються.

Разом з тим, за словами народного депутата, экс-секретаря РНБО А. Парубія, під Адміністрацією Президента мітингували бійці Внутрішніх військ, а не Національної гвардії.

Крім Києва, солдати-строковики Нацгвардії вийшли із протестом й у Харкові. Вони вимагали демобілізації у зв'язку із закінченням терміну служби
(Телеканал новин «24»
(http://24tv.ua/home/showSingleNews.do?poltorak_nazvav_protesti_biysiv_cher_ez_demobilizatsiyu_nezakonnimi&objectId=496035). – 2014. – 13.10).

***

Вимоги хлопців у військовій формі, які пікетують (13 жовтня. – Ред.) Адміністрацію Президента, вимагаючи демобілізації, незаконні, таке переконання висловив радіо «Свобода» генерал-полковник С. Полторак.

На думку С. Полторака, на мітинг зібралися хлопці, які хочуть додому, тож «піддаються на провокації політичних партій, які бажають на цьому заробити».

«За останній час у нас на 20 % збільшилася кількість військовослужбовців у зоні АТО. Жодного солдата ще не було звільнено, у тому числі Збройних сил, прикордонників, усі несуть службу. А ті хлопці зараз діють на руку товаришу Путіну», – зауважив він (Радіо «Свобода» (<http://www.radiosvoboda.org/content/article/26635453.html>). – 2014. – 13.10).

ЕКОНОМІКА

Комісія Національної енергогенеруючої компанії «Енергоатом» визнала Южноукраїнський енергокомплекс готовим до несення навантаження у період осінньо-зимового максимуму 2014–2015 рр. Членами інспекційної перевірки було позитивно оцінено стан підготовки персоналу, технологічного устаткування, трубопроводів, арматури, електротехнічного обладнання, внутрішніх систем опалювання,

теплопостачання, вентиляції, будівель, споруд і підземних комунікацій тощо. Проаналізовано виконання заходів з підвищення надійності енергоблоків, якості ремонтів основного технологічного устаткування, забезпечення ядерним паливом. З 88 запланованих заходів на момент перевірки южно-українськими атомниками було виконано 82. За рештою ще не підійшов термін реалізації.

Кампанія підготовки до несення енергоблоками навантажень в осінньо-зимовий період, у тому числі й при низькій температурі, є основою виконання процедур гарантування безпеки атомних електростанцій, регламентованих вітчизняним законодавством і стандартами МАГАТЕ.

Довідково.

Южно-Український енергетичний комплекс розташований на Півдні України в Миколаївській області. До його складу входять Южно-Українська атомна станція (три атомні енергоблоки сумарною потужністю 3000 МВт), Олександрівська гідроелектростанція на річці Південний Буг (два гідроагрегати, сумарна потужність 11,5 МВт) і високоманеврена Ташлицька гідроакumuлююча станція (в експлуатацію введено першу чергу: два гідроагрегати сумарною потужністю в генераторному режимі 320 МВт, у стадії будівництва друга черга – гідроагрегат № 3). Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2007 р. «Про затвердження проекту завершення будівництва Ташлицької ГАЕС» визначено введення в експлуатацію шести гідроагрегатів ТГАЕС загальною потужністю 900 МВт.

У 1996 р. як відокремлений підрозділ підприємство увійшло до складу ДП «НАЕК «Енергоатом»». За обсягами виробництва Южноукраїнський енергокомплекс забезпечує потреби в електричній енергії регіону з більш як п'ятимільйонним населенням. За роки існування підприємством вироблено понад 500 млрд кВт/год електричної енергії (*Урядовий портал http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247675180&cat_id=244277212*). – 2014. – 13.10).

***

Державне підприємство «НАЕК «Енергоатом» оголосило тендери на залучення двох поновлюваних кредитних ліній лімітом 700 і 200 млн грн. Згідно з оприлюдненим на веб-порталі «Державні закупівлі» оголошенням «НАЕК «Енергоатом»», кошти планується залучити строком на один рік з моменту підписання кредитної угоди. Кінцевий термін подачі заявок на участь у тендерах і розкриття пропозицій – 13 листопада 2014 р. На цю ж дату заплановане їх розкриття.

Цільове призначення планованих до залучення кредитних ресурсів у тендерній документації не вказано.

«Енергоатом» є оператором усіх чотирьох діючих АЕС України. Експлуатує 15 енергоблоків, оснащених водо-водяними енергетичними реакторами загальною встановленою електричною потужністю 13,835 ГВт (*Економічна правда (<http://www.epravda.com.ua/news/2014/10/13/497789>)*). – 2014. – 13.10).

***

Аеропорт «Бориспіль» успішно пройшов валідацію з авіаційної безпеки Євросоюзу за участю незалежних інспекторів відповідальних органів з Австрії, Польщі й Латвії. Ця сертифікація підтвердила відповідність головних повітряних воріт України всім європейським нормам авіаційної безпеки, що дає змогу здійснювати перевезення небезпечних вантажів до країн ЄС.

За результатами перевірки аеропорт був сертифікований як агент RA3 (Third country EU Aviation security validated regulated agent). «Бориспіль» став першим в Україні авіавузлом, який пройшов валідацію й може гарантувати підвищений контроль на безпеку вантажних і поштових операцій.

Крім того, головний аеропорт України отримав право самостійно визначати рівень загрози, контролювати відправлення вантажів у країни ЄС безпосередньо до моменту завантаження до повітряного судна або передачі авіаперевізнику АССЗ чи іншому агенту RA3 (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ua/news/~/336151>)). – 2014 – 13.10).

***

За січень – вересень 2014 р. господарствами всіх форм власності реалізовано на забій 2313,6 тис. т худоби та птиці, вироблено 8852,2 тис. т молока, 15840,1 млн шт. яєць. Порівняно з відповідним періодом 2013 р. виробництво (реалізація на забій) м'яса, молока та яєць збільшилось на 5,7; 0,7 і 7,1 % відповідно.

Крім того, на 1 жовтня 2014 р. в усіх категоріях господарств нараховується 4804,1 тис. голів великої рогатої худоби, що менше до минулого року на 141,4 тис. голів, або на 2,9 %, у тому числі 2439,4 тис. корів, що менше на 56,3 тис. голів, або на 2,3 %.

Поголів'я свиней по всіх категоріях господарств становить 8122,3 тис. голів, що на 98,4 тис. голів, або на 1,2 % менше проти минулого року.

Поголів'я овець і кіз у всіх категоріях господарств становить 1775,3 тис. голів, що на 23 тис. голів (1,3 %) більше до відповідного періоду минулого року.

Поголів'я птиці у всіх категоріях господарств становить 246 млн голів, що на 1,0 млн голів (0,4 %) більше до відповідного періоду минулого року
(Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247671192&cat_id=244277212)). – 2014. – 11.10).

***

Оперативна інформація Мінагрополітики про проведення польових робіт станом на 10 жовтня 2014 р.

І. Збирання сільськогосподарських культур

Зернові й зернобобові культури обмолочено на площі 12,1 млн га (82 %). При врожайності 38,8 ц/га (у 2013 р. – 34,8 ц/га) намолочено 47,1 млн т зерна, у тому числі: кукурудзи – майже 10,8 млн т, гречки – 174 тис. т, проса –

178 тис. т.

Найвища врожайність зернових у Хмельницькій – 55,2 ц/га, Черкаській – 53,1 ц/га, Чернівецькій та Вінницькій – 51,8 ц/га та Київській – 50,1 ц/га областях.

Соняшнику з площі 4,6 млн га (90 % до прогнозу), намолочено 8,9 млн т, сої – 2,6 млн т з площі 1,3 млн га (72 %).

Цукрові буряки викопано на площі 169 тис. га (51 % до прогнозу), накопано 7,4 млн т при врожайності 437 ц/га, (у 2013 р. – 389 ц/га). Працює 46 цукрових заводів (у 2013 р. – лише 30), які від початку виробництва переробили майже 4,7 млн т цукрових буряків і виробили 624,9 тис. т цукру.

II. Посів озимих культур

Озимі зернові посіяно на площі 6,0 млн га або 81 % до прогнозу (у 2013 р. – 5,0 млн га), з них:

- озимої пшениці та тритикале – 5,4 млн га, або 87 % до прогнозу;
- жита – 132 тис. га, або 64 % до прогнозу;
- озимого ячменю – 512 тис. га, або 48 % до прогнозу.

Довідково.

Озимі зернові прогнозується розмістити на площі 7,5 млн га (на 94,4 тис. га більше, ніж у минулому році), у тому числі пшениці та тритикале – 6,2 млн га (+131,0 тис. га проти минулого року), ячменю – 1,07 млн га (–42,5 тис. га), жита – 206,5 тис. га (+5,9 тис. га) (*Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247671041&cat_id=244277212). – 2014. – 11.10*).

***

В Україні вже профінансовано 10 284,6 млн грн пенсійних виплат цього місяця. Загалом же місячна потреба жовтня у коштах становить 25,8 млрд грн.

Зокрема, станом на сьогодні поштовим відділенням забезпечено фінансування пенсій включно по 15 жовтня, установи банків можуть здійснювати виплати громадянам включно по 14 жовтня (*Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247675585&cat_id=244277212). – 2014. – 13.10*).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Києву до кінця 2014 р. повинно вистачити коштів для виплат за облігаціями. Про це повідомляє прес-служба рейтингового агентства Fitch.

«Київ планує погасити внутрішні облігації (UA4000142715, UA4000142723 і UA4000142731), термін за якими настає в жовтні – листопаді 2014 р. за рахунок нових облігацій. На думку Fitch, залишків коштів на

рахунках бюджету міста в розмірі 570 млн грн на кінець серпня 2014 р. (у 2013 р. – 333 млн грн) повинно бути достатньо для проведення купонних платежів по облігаціях з термінами погашення до кінця 2014 р.», – ідеться в повідомленні.

Відзначимо, що Fitch розглядає ризик рефінансування Києва як істотний. «Внутрішні ринки капіталу залишаються слабкими, а пік виплат у міста настає протягом 12–15 місяців. Києву належить рефінансувати випуски єврооблігацій на 250 млн дол., які знаходяться в обігу. Та внутрішні облігації, термін за якими настає в другій половині 2015 р.», – розповіли в агентстві.

Крім того, на Київ впливають нехеджовані валютні ризики, які посилились, зважаючи на зниження курсу української гривні до долара на 39 % з кінця 2013 р.

Нагадаємо, раніше Fitch знизило рейтинг Києва в іноземній і національній валютах з «ССС» до «СС» (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ua/news/~/336213>)). – 2014 – 13.10).

***

Национальный банк Украины 10 октября продал на аукционе 199,97 млн дол. по 12,95 грн/дол. Об этом говорится в сообщении на официальном сайте Нацбанка.

Согласно ему, продажа валюты осуществлялась с целью удовлетворения спроса банков на валюту под потребности их клиентов.

В аукционе приняли участие 56 банков.

Напомним, 10 октября первый заместитель главы НБУ А. Писарук сообщил о намерении регулятора продать 200 млн дол. под клиентские контракты (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/240406.html>)). – 2014. – 13.10).

***

Міністерство фінансів на плановому аукціоні розмістило облігації внутрішньої державної позики на 701,323 млн грн. Про це повідомляє прес-служба міністерства.

«За результатами проведення планових розміщень облігацій внутрішньої державної позики 13 жовтня 2014 р., до державного бюджету залучено 701,323 млн грн», – ідеться в повідомленні.

Як повідомлялося, у п'ятницю, 10 жовтня, Міністерство фінансів на позаплановому первинному аукціоні розмістило облігації внутрішньої державної позики на 1,601 млрд грн (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua/news/2014/10/13/497722>)). – 2014. – 13.10).

***

Міністерство сільського господарства США в жовтні знизило прогноз урожаю кукурудзи в Україні за підсумками 2014/2015 маркетингового року (МР) на 1 млн т (4 %) – до 25 млн т. Про це йдеться у звіті USDA, повідомляє УНІАН.

Міністерство прогнозує, що врожай кукурудзи в країні цього МР буде на 19 % менший, ніж минулого МР.

Також Мінсільгосп США дещо зменшив прогноз валового врожаю зернових. Зокрема, у міністерстві очікують, що валовий врожай зернових культур становитиме 60,29 млн т проти прогнозованих у вересні 60,305 млн т.

Експорт фуражних зернових із України в 2014/2015 МР (липень 2014 – червень 2015 рр.) USDA прогнозує на рівні 28,86 млн т, у вересні прогнозувалося на рівні 28,7 млн т.

Як повідомлялося, Мінагропрод України в 2014 р. прогнозує вищий врожай зернових, ніж у 2013 р., коли країна збрала рекордні за роки незалежності 63 млн т зерна.

Разом з тим прогнозується зменшення врожаю кукурудзи у країні в 2014 р. на 9 % – до 25,2 млн т (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua/news/2014/10/13/497644>). – 2014. – 13.10).

***

Росспоживнагляд з 14 жовтня 2014 р. призупинив ввезення на територію Російської Федерації сирних продуктів виробництва України. Про це повідомляє прес-служба російського відомства.

«Росспоживнагляд повідомляє, що при здійсненні державного нагляду за обігом харчової продукції при дослідженні сирних продуктів виробництва України виявлено численні порушення вимог законодавства в галузі захисту прав споживачів та законодавства в області санітарно-епідеміологічного благополуччя людини», – ідеться в повідомленні.

У прес-службі повідомили, що при дослідженні продукту сичужного з рослинним жиром «Дукат» виробництва України виявлено його невідповідність вимогам за змістом рослинних жирів, жиру, білка, а також органолептичними та мікробіологічними показниками.

«Сирний продукт GAUDAC не відповідав за органолептичними показниками і за змістом масової частки жиру», – ідеться в повідомленні.

Як наголошується, при здійсненні санітарно-карантинного контролю виявлено продукт вуглеводно-жировий напівтвердий «Російський класичний», який не відповідав вимогам, що пред'являються до маркування продукції.

«При обстеженні партій вантажу харчової продукції “Продукт білково-жировий “Лаура” виявлено невідповідність продукції вимогам Технічного регламенту Митного союзу “Харчова продукція в частині маркування”», – зазначили в прес-службі відомства.

Як наголошується, зазначені факти говорять про порушення вимог законодавства в галузі захисту прав споживачів (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua/news/2014/10/13/497804>). – 2014. – 13.10).

***

Компанія Gaz System, що керує польською газотранспортною системою, заявляє, що з початку жовтня не обмежувала поставок в Україну через Польщу газу, який реалізується згідно із замовленими клієнтами обсягами. Про це повідомила прес-служба компанії.

«Через пункт “Хермановіце” у напрямі України Gaz System S.A. реалізує поставки газу згідно із замовленням клієнтів», – зазначили у прес-службі.

Раніше повідомлялося, що газ через Польщу в Україну поставляє німецька RWE Supply & Trading за контрактом з українським «Нафтогазом».

З початку поточного місяця Україна почала також купувати газ за контрактом з норвезькою Statoil, який поставляється через Словаччину.

За даними Gaz System, від початку жовтня середньодобові поставки газу в Україну через Польщу скоротилися приблизно до 2,5 млн куб. м, тоді як у вересні цей показник становив майже 3,9 млн куб. м.

Як повідомлялося, минулого місяця Gaz System на два дні припинила поставки газу в Україну, пояснивши своє рішення тим, що російський «Газпром» скоротив поставки палива до Польщі, і компанія була вимушена перенаправити газові потоки на внутрішній ринок (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua/news/2014/10/13/497834>). – 2014. – 13.10).

***

Кабінет Міністрів України готовий розглянути пропозиції Росії щодо газового компромісу. Про це заявив віце-прем'єр-міністр України В. Гройсман.

«Я думаю, на рівні Кабінету Міністрів будуть розглянуті всі пропозиції РФ і по них будуть відпрацьовані єдині офіційні рішення», – сказав він журналістам у відповідь на прохання прокоментувати скорочення РФ вимог щодо першого траншу оплати боргу України за газ з 2 млрд дол. до 1,454 млрд дол.

Як повідомлялося, Росія скоротила вимоги щодо першого траншу українського боргу за природний газ з 2 млрд дол. до 1,454 млрд дол., Україна, у свою чергу, скоротила заявку на зимові поставки газу з 5 до 4 млрд куб. м (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua/news/2014/10/13/497782>). – 2014. – 13.10).

***

Україна позитивно оцінює наміри Росії скоротити розмір першого траншу оплати газового боргу з 2 до 1,45 млрд дол. і обсяг постачання газу в зимовий період – з 5 до 4 млрд куб. м, однак цього недостатньо для вирішення проблеми. Про це в коментарі виданню «Апостроф» заявив міністр енергетики та вугільної промисловості Ю. Продан.

«Так, ми можемо погодитися – це були наші пропозиції. Але це лише одна з позицій цілого пакета, на яку Росія погодилася. Поки йдеться лише про суму. Але необхідно визначити, як буде здійснюватися подальша оплата за газ», – заявив Ю. Продан.

Україна наполягає, щоб постачання газу йшли не за передоплатою, а оплачувалися за фактом надходження газу, відповідно до умов чинного контракту. Росія на це поки не погоджується. «Якщо ми починаємо оплачувати частково платежі, то нам потрібно повернутися до положень контракту, які визначають, що поставки газу відбуваються за фактом поставки, а не передоплатою», – зазначив Ю. Продан.

Також, за його словами, Росія не погоджується на те, щоб протокол про умови відновлення поставок газу в Україну було підписано на рівні господарюючих суб'єктів, тобто НАК «Нафтогаз» і «Газпром», наполягаючи на тому, щоб документ був підписаний на рівні міністрів енергетики.

«Ми вважаємо, що “Нафтогаз” і “Газпром” повинні підписати протокол. Російська сторона поки не погоджується. Їхня позиція полягає в тому, що підписанти – тільки міністри та єврокомісар», – зазначив Ю. Продан.

Нагадаємо, міністр енергетики РФ О. Новак заявив, що Росія погодилася для поновлення постачань газу, припинених у червні 2014 р., скоротити розмір першого траншу оплати боргу з 2 до 1,454 дол., а обсяг поставки газу в зимовий період – з 5 до 4 млрд куб. м (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua/news/2014/10/13/497843>). – 2014. – 13.10).

***

Российская газовая компания «Газпром» закачает в ПХГ Венгрии до 700 млн куб. м газа и будет использовать хранилище как резервное в случае перебоев с поставками. Об этом заявили в государственной венгерской компании MVM, которая владеет национальной газотранспортной системой и обеспечивает поставки энергоресурсов на внутренний рынок. «При этом наши российские партнеры смогут удовлетворить свои долгосрочные контрактные обязательства по поставке даже в случае проблем на маршрутах доставки», – подчеркнули в MVM.

В MVM также отметили, что в настоящее время в хранилищах Венгрии сохраняется 4 млрд куб. м природного газа, что составляет примерно 38 % годового потребления и две трети – зимнего.

Напомним, Венгрия обещает начать поставки газа Украине с 1 января 2015 г. (*Минпром* (<http://www.minprom.ua/news/166917.html>). – 2014. – 13.10).

***

Цены на нефть снизились еще более чем на 1 дол. за баррель, так как Саудовская Аравия и Кувейт дали понять, что готовы мириться с низкими ценами для удержания доли рынка.

К утру 13 октября фьючерсы на Brent подешевели на 1,23 дол. до 88,98 дол. за баррель. Фьючерсы на WTI снизились на 1,14 дол. до 84,68 дол. за баррель.

Рост импорта и экспорта Китая неожиданно резко возрос в сентябре; в частности, импорт нефти поднялся на 9,5 % по сравнению с августом.

Но входящие в ОПЕК Саудовская Аравия и Кувейт, похоже, не намерены сокращать добычу и готовы мириться с низкими мировыми ценами. Как сообщили источники Рейтер, представители Саудовской Аравии говорили участникам рынка в личных беседах, что не возражают против падения цен до 80 дол., если это поможет стране бороться с конкурентами, включая США, где стремительно растет добыча сланцевой нефти.

Министр нефтяной промышленности Кувейта Али аль-Омаир сказал государственному информагентству KUNA, что ОПЕК вряд ли сократит добычу нефти, потому что, по мнению организации, это все равно не удержит цены от падения. По словам министра, цены могут остановиться у отметки 76–77 дол. за баррель, потому что это себестоимость добычи в США и России.

Совещание ОПЕК состоится 27 ноября, и некоторые ее участники предлагают снизить добычу с нынешних 30 млн баррелей в сутки, чтобы мировые цены вернулись к отметке 100 дол. за баррель. Тем временем крупнейший производитель ОПЕК Саудовская Аравия в сентябре повысила добычу до 9,7 млн баррелей в сутки с 9,6 млн в августе (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/240388.html>). – 2014. – 13.10).

***

Китай в сентябре 2014 г. по сравнению с сентябрем 2013 г. сократил импорт меди на 14,9 %, до 389 тыс. т. Об этом свидетельствуют данные статистики.

По сравнению с предыдущим месяцем поставки красного металла в страну увеличились на 15,9 %.

Напомним, что Китай в августе 2014 г. по сравнению с августом 2013 г. сократил импорт меди на 12 %. В частности, поставки красного металла в страну в заданный период составили 340 тыс. т. При этом импорт меди практически не изменился по сравнению с предыдущим месяцем.

Ранее сообщалось, что Китай в июле 2014 г. по сравнению с июнем увеличил производство рафинированной меди на 1,6 %. В особенности объемы выпуска красного металла в стране достигли в заданный период (*Минпром* (<http://www.minprom.ua/news/166921.html>). – 2014. – 13.10).

***

Американская алюминиевая компания Alcoa в июле – сентябре 2014 г. по сравнению с аналогичным периодом 2013 г. сократила производство первичного алюминия на 15,3 %, до 760 тыс. т. Об этом свидетельствуют данные концерна, сообщает «МеталлИндекс».

По сравнению с предыдущим кварталом выпуск крылатого металла в стране понизился на 4,4 %. Производство глинозема в отчетный период составил 4,196 млн т, что на 0,4 % ниже по сравнению с предыдущим годом, но почти на 3 % выше по сравнению с предыдущим кварталом.

Напомним, что Alcoa в III квартале 2014 г. увеличила чистую прибыль до 149 млн дол., или 12 центов на акцию. Продажи корпорации в указанный период повысились на 7 % и достигли 6,2 млрд дол.

Американская компания Alcoa является ведущим мировым производителем алюминия. В штате компании – 122 тыс. человек, которые работают в 44 странах мира. Компания поставляет продукцию для использования преимущественно в авиакосмической, автомобильной, упаковочной и строительной сферах **(Минпром**
(<http://www.minprom.ua/news/166915.html>). – 2014. – 13.10).